

№ 302

Cena numeru:
14 gr.

Cena prenumeraty
w Łodzi:
Miesięcznie 2,50 zł.
Dostarczenie do domów 10 gr.
Z przes. poczt. 2 gr.
Miesięcznie 3,50 zł.
Poza Łodzią egz. 16 groszy.
Konto P.K.O. 60594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

XXVII r.
istnienia

Redakcja i Adm.
w ŁODZI
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

Redaktor przyjmuje od 5-6 pr.
Artykułów i listów anonimowych nie pomieszcza się.

Łódź.

ROZWIÓJ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Wtorek, dnia 4 listopada 1924 r.

Dziś wielka premiera!

Dziś wielka premiera!

„KRÓLOWA PAWI”

Dramat w 8-ju aktach z życia artystki kabaretowej,
W roli głównej bożyszczce Ameryki i Europy

MAC MURRAY.

Orkiestra symfoniczna pod dyr. p. **M. Chwata**

Plac Wolności 6

1894 — 1924

Plac Wolności 6

2 zł.

2 zł.

OKAZJA JUBILEUSZOWA!

Najstarszy Zakład fotograficzny i Pracownia Portretów

„A. PIOTROWSKI”

w Łodzi, Plac Wolności № 6, (dawn. Nowy Rynek).

Nagradzany złotymi medalami na wszechświatowych wystawach w Paryżu, Wiedniu i t. p.

Niniejszym komunikuję P. T. Publiczności i Sz. Klienteli, że w roku bieżącym obchodzę 30-letni Jubileusz istnienia swego zakładu, który był popierany przez tak długi szereg lat pełnem zaufaniem przez najszersze siery m. Łodzi.

Z okazji **Jubileuszu** postanowiłem na czas **krótki** zniżyć ceny, by udostępnić ogółowi z fotografowania się oraz mieć artystycznie wykonany foto-portret w przystępnej cenie w pracowni mojej, urządzonej podług ostatnich wymagań techniki fotograf.

3 szt. pocztówek podwójnie retuszowanych cała figura 2 Złote.

1 Foto-portret duży z natury 40x50^{cm} „ „ 10 Złotych.

Uwaga!

Zakład mój niema nic wspólnego z firmą Zjednoczonych Fotografów.
Agentów portretowych nie wysyłam.
Zdjęcia wykonywają się od 9 rano do godz. 8 ej wieczorem.

5525

Plac Wolności 6

daw. Nowy Rynek

Plac Wolności 6

2 zł.

2 zł.

HARCERSTWO a MILITARYZM.

Bardzo często zdarza się u nas, że nie znamy szeregu organizacji społecznych, istniejących i działających na terenie nieraz najbliższym. Z nieznanomości ich rodzą się poglądy często najzupełniej przeczące z założeniami tych instytucji i dążeń. Trzeba lat, aby fałszywy pogląd zmienić i usunąć.

Tak jest również i za sprawą poglądów szerszych warstw naszego narodu na harcerstwo i jego podstawy.

A przecież organizacja ta, złożona z naszych synów i córek powinna być doskonale znana starszemu społeczeństwu, boć ona jemu jest najbliższa: ta organizacja, to dzieci narodu.

Nierzadko można słyszeć pogląd, że harcerstwo to jedna jeszcze organizacja militarna w Polsce, to wychowanie przyszłych żołnierzy i tylko żołnierzy.

Pogląd ten najzupełniej niesłuszny, bardzo łatwo zmienić, gdyby tylko trochę wglądać w program i idee, jakim harcerstwo służy.

To prawda, że w Związku Harcerstwa Polskiego obowiązuje bezwzględna karność. Ale czy nie wi-

dzimy tego postulatu¹ w każdej innej organizacji, tylko nie tak silnie podkreślonego nieśwety. Bo właśnie u nas należałoby wszędzie propagować tę karność względem postanowień i zadań swojej organizacji. Przez tyle dziesięć lat toczyły nas czarne borce rządy, przeciw którym opieraliśmy się, ile mocy stało, że niekarność, niesubordynacja, opór względem tych, którzy stanowili ówczesną władzę, wszedł nam w krew i dzisiaj siłą bezwładności opiera się nadal, niezdolni w jednej chwili strząsnąć się z tych przyzwyczajonych przeszłości.

Ale nie tyle ta zewnętrzna cecha harcerstwa rodzi przekonanie o jego militaryzmie. Ilo formy zewnętrzna,

Sprzedż resztek

różnych materiałów, Wólczajska 62, m. 10
od 8—11 i od 1—7. 392

Widząc idące szeregi oddziałów harcerzy i harcerzy, ustawione w czwórki, porządnie z dowódcą na czele, z chorągiewkami w rękach, uważamy, że to nie kto inny, jak koniecznie wojsko. W owej chwili zapominamy zupełnie, że np. pochód Trzeciego Maja również odbywa się w czwórkach, o ile ten porządek zorganizowany, że tak samo w każdej uroczystości, w każdym zewnętrznym wystąpieniu ukazuje się dana organizacja w oddziałach na wzór wojskowych, gdyż w ten sposób wygląda porządek, a nie jak przygodne zbiorowisko.

Dla bardzo młodych, ale to bardzo młodych obywateli szczególnie przekonującym argumentem militarnych podstaw Związku Harcerstwa Polskiego są owe kije, niesione w rękach harcerzy i harcerzek, przybrane niekiedy wstążeczkami, a również oznaki sprawności, przyszyte na ramionach młodego harcerstwa. Bo rzeczywiście ci młodzi obywatele tak często używają patyka jako konia, na którym radośnie cwałują, nieraz zabijają urojonego wroga, mierząc w niego z kija i krzycząc magiczne dla nich „pal“, a każdy barwny kawaleczek materiału tak łatwo wydaje im się gwiazdką, choćby nawet z nieba, że bez wielkiego trudu uznają, iż widzą przed sobą prawdziwą husarię, czy najdrskonałsze oddziały saperów.

Ponieważ zaś harcerstwo chce tylko związać swoich członków z przyrodą i dla tego musi wleźć występować na zewnątrz, prowadząc drużyny czy w las, czy na wycieczkę daleką, wleć nie dziwnego, że musi pokazywać się w oddziałach z temi łaskotkami, z odznakami, które dzieciom wydają się grzby mi narządami wojennymi.

Po za tymi pozorami nie kryje się jednak żadna wewnętrzna treść, która mogłaby zbudzić podziwienia o militarnych celach harcerstwa. Przeciwnie. Cała atmosfera organizacji harcerskiej, hasła miłości bliźniego, wpajanie ukochania przyrody — to wszystko świadczy o na wskroś pokojowym programie harcerstwa.

Jeśli zaś nasze położenie geograficzne i polityczne zmusza każdego Polaka do myślenia o wrogich sąsiadach, to winy tego nie można przypisywać żadnej instytucji. A nie należy jej przypisywać organizacji wychowawczej, jaką jest i powstał Związek Harcerstwa Polskiego.

Tadeusz Urbna

słowacy i Czesi.

p) Słowacy — autonomiści zbojkotowali „święto państwowe Czecho-Słowacji“ z 28 października. Obchodzili natomiast swoje „święto narodowe“ w dniu 30 października. W tym bowiem dniu w św. Marcynie zgromadzenie słowackie przyjęło rezolucję o za stosowaniu prawa samostanowienia do narodu słowackiego w obrębie państwa czesko-słowackiego. A jakkolwiek uchwała powyższa nie została w czyn wprowadzona, jakkolwiek owszem próbowano ją później ze strony czeskiej i nawet słowackiej (ewangelicki duchowny Zoch) wyzyskać dla udowodnienia jedności „narodu czesko-słowackiego“, dzień ten jednak obchodzi Słowacyzna uroczysto i manifestuje swoje polityczne dążności.

„Slovak“, organ ks. Hlinki, wydany na dzień 30 października, zamiast artykułu wstępnego zamieszcza na pierwszej stronie uchwały przyjęte w okresie wojny przez przedstawicieli czeskiego i słowackiego narodu. Są to: rezolucja uchwalona w Moskwie 16 maja 1915 r., zastrzegająca dla Słowacyzny „polityczną i językową samodzielność“; rezolucja przyjęta 27 października 1915 r. w Cleveland, mówiąca wyraźnie o dwóch narodach: czeskim i słowackim, o ich federacji z zastrzeżeniem dla Słowacyzny „własnego sejmiku“ własnego zarządu państwowego, swobody kulturalnej, z przyznaniem językowi słowackiemu praw państwowych; ugoda zawarta w Pittsburghu 30 maja 1918 r. brzmiąca: „Słowacyzna będzie miała własną administrację, własny sejm i swoje sądy. Słowacki język będzie urzędowym językiem w szkołach i urzędach“, i wreszcie rezolucja w św. Marcynie 30 października 1918 r. przyjęta.

Z pobytu min. Sikorskiego w Paryżu.

U grobu „Niezanego Żołnierza“

PARYŻ 3,11 (PAT) Minister Sikorski w otoczeniu rady Szembeka, attache pułk. Kleeberga i pułkowników: Zmiernego, Kutrzeby i Kukow kiego złożył na grobie nieznanego żołnierza przepiękny wieńiec z napisem: „Naród i armja polska — bohaterom walk za wolność“. Uroczystość ta odbyła się w podniosłym nastroju. Wzięli w niej udział ze strony francuskiej gubernator wojskowy Paryża gen. Gourraud, gen. Chapy i wielu oficerów francuskich. Ze strony polskiej gen. Osiniński, Kukiel Tinz i 60 oficerów, studujących w wyższej szkole wojskowej i morskiej. Gen. Sikorskiego witał gen. Gourraud. Później minister Sikorski przeszedł przed frontem kompanji honorowej. Licznie zebrana publiczność witała wyrazami sympatji polskiego ministra.

PARYŻ 3,11 (PAT) W niedzielę minister Sikorski podejmował śniadaniem oficerów polskich, przechodzących kurs wyższej szkoły wojennej.

Przy deserze zabrał głos gen. Osiniński, jako najstarszy wiekiem z pośród obecnych obecnych oficerów polskich, i oświadczył, że pragnie oświetlić i uwydatnić wartość doktryny jednolitości armji, której gen. Sikorski,

jako jej szef, jest najlepszym przedstawicielem.

Mówiąc o pracach oficerów polskich, studujących w Paryżu, gen. Osiniński oświadczył w imieniu kolegów, że wszyscy czynią wysiłki, aby najlepiej wykorzystać przeznaczony na studia czas i przyswoić sobie największą sumę wiadomości dla dobra ojczyzny i armji polskiej.

Minister Sikorski podkreślił dwa elementy, o których powiedział generał Osiniński, a mianowicie, jedność doktryny i siła moralna, na której opiera się przyszłość państwa polskiego i armji polskiej. Oficerowie polacy uczą się sposobów odnoszenia zwycięstwa, jednakże samo zwycięstwo nie starczy, jak nie wystarcza najbardziej współczesne wykształcenie — potrzebna jest siła moralna. Armja polska nie tylko jest zdolna do boju, lecz ożywiona gorącym pragnieniem przelać krew w obronie niezależności swojej ojczyzny.

Zwracając się do gen. Osinińskiego, minister Sikorski wznosił kielich na cześć tej armji i jej szlachetnych uczuć.

Po wyborach w Anglii.

Jutro ustąpi gabinet Mac Donalda.

LONDYN 3,11 (PAT) Mac Donald postanowił jutro zakomunikować królowi o ustąpieniu gabinetu.

WYNIKI ŚLEDZTWA O LIST ZINOWJEWY
ZOSTANA OGŁOSZONE JUTRO.

LONDYN 3,11 (PAT) Rezultaty śledztwa w sprawie listu Zinowjewa, które prowadzi komitet, wyłoniony przez gabinet, będą ogłoszone na jutrzejszym posiedzeniu gabinetu.

Ewentualne ustąpienie rządu w ciągu jutrzejszego dnia zależy jest od przebiegu prac wspomnianego komitetu.

KURTUAZJA ZWYCIĘZCY.

WIEDEN 3,11 (AW) „Telegraphen Company“ donosi z Londynu, iż Baldwin wystosował do Asquitha list, w którym wyraża mu kondolencje z powodu porażki, poniesionej w czasie wyborów, zapewniając równocześnie o swojej osobistej przyjaźni. B

Prawdopodobnie jeden z wybranych liberałów ustąpi swego miejsca na rzecz Asquitha. Do tego czasu przywódcą stronnictwa będzie Lloyd George, który odbył w tej sprawie wczoraj konferencję z Asquithem.

Wyjaśnienie Min. Spraw Wojskowych w sprawie gen. Latinika.

WARSZAWA 3,11 (PAT) Gabinet ministra spraw wojskowych komunikuje: W toku przeprowadzonego dochodzenia administracyjnego w sprawie dowódcy D. O. K. Nr. 10 gen. dywizji Latinika członkowie deputacji, wysłanej przez komitet obchodu 10-lecia wymarszu Legionów — z Przemyśla, podtrzymują zarzuty przeciwko generałowi dywizji Latinikowi, podniesione w prasie, co do użycia obraźliwych słów.

Gdy prawo ścigania gen. Latinika w tym kierunku zarówno w drodze sądowej, jak i dyscyplinarnej, z powodu spóźnionego

zawiadomienia o tych zarzutach urzędu prokuratorskiego, uległy przedawnieniu gen. dywizji Majewski, jako zastępca p. ministra spraw wojskowych, skierował akta dochodzenia do Sądu Honorowego dla generałów do dalszego urzędowania.

Równocześnie z tem, gen. dywizji Latinik wniósł prośbę o przeniesienie w stan spoczynku.

Do czasu przeprowadzenia zwiastych z tem formalności udzielony został gen. Latinikowi urlop w dniu 3 listopada.

sprawy związane z pogłoskami o rekonstrukcji gabinetu.

Prezydent Rzplitej wraca ze Spaly do Warszawy dziś.

Min. pracy Darowski zgłosił dymisję.

(wp) Minister pracy i opieki społecznej, p. Ludwik Darowski, zgłosił podanie o dymisję. Sprawa ta urzędowo nie została załatwiona. Jak utrzymują w kołach rządowych, dymisja ta zostanie przyjęta. Po ustąpieniu p. Darowskiego, kierownictwo ministerjum objąć ma podsekretarz stanu, p. Simon.

Posel Wasynczuk ustąpił z klubu ukraińskiego.

(wp) Prasa ukraińska podaje urzędowy komunikat sejmowego klubu ukraińskiego, głoszący, że posel Antoni Wasynczuk nie jest nadal członkiem klubu. Przyczyną wystąpienia posla Wasynczuka nie podano.

Wzmocnienie ochrony pogranicza.

(wp) Oddziały korpusu ochrony pogranicza osiągnęły już linje graniczną. Dziś kończy się obejmowanie odcinków przez ostatnie kompanje.

Służbe pełnią zarówno formacie pieszce

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

Pobyt premiera w Spale.

(wp) Premier Grabski wczoraj rano powrócił ze Spaly. W czasie bytności u Prezydenta Rzplitej premier Grabski omawiał

jak i konne, zorganizowane w 3 brygady, po zostające pod ogólnym kierownictwem gen. Minkiewicza, oraz szefa sztabu pułk. Urycha. Brygadą wołyńską dowodzi pułk. Powroźnicki, nowogrodzka — pułk. Olszyna — Wilszyński, wileńska — pułkownik Rumsza.

TELEGRAMY.

PARYSKA „ERE NOUVELLE“ O POLITYCE ZAGRANICZNEJ FRANCJI.

PARYŻ 3,11 (PAT) „Ere Nouvelle“ w artykule, poświęconym polityce zagranicznej Francji, pisze, iż dla Francji nie istnieje kwestja wyboru pomiędzy Londynem i Berlinem, powstaje jednak sprawa nadania Londynowi roli współpracownika, a nie arbitra.

Francja, pisze dalej dziennik, powinna zgrupować przyjazne mocarstwa i związać swe interesy z interesami tych narodów, które w działalności swej zwróciły się ku Francji.

W dniu, w którym powstanie blok kontynentalny, Anglja zrozumie, że w jej interesie leży zaniechanie chwiejnej gry, uprawianej od wieków.

REJTERADA RADICZA.

BIAŁOGRÓD 3,11 (PAT) Donoszą z Zagrzebia, że Radicz po wygłoszeniu mowy przeciwko koronie, uciekł zagranicę.

CO ONI ZNÓW ZA PRZESTĘPSTWA POPELNILI.

GDANSK 3,11 (AW) Senat zwrócił się do sejmu gdańskiego o udzielenie zezwolenia na wszczęcie dochodzenia karnego przeciwko posłom gdańskim, należącym do niemieckiej partji ludowej, Majerowi, oraz posłowi komunistycznemu, Raubomu.

ŚMIERĆ MINISTRA POWODUJE ROZŁAMY PARTYJNE.

WIEN 3,11 (AW) W związku z nagłym zgonem węgierskiego ministra rolnictwa, Tabo, donoszą z Budapesztu, że wypadek ten może pociągnąć za sobą poważne skutki polityczne.

Należy liczyć się z rozłamem w partji drobnych włościan, która należy do większości rządowej, co mogłoby doprowadzić do znacznego utrudnienia położenia obecnego gabinetu węgierskiego.

ZJAZD AKADEMICKI W LUBLINIE.

LUBLIN 3,11 (AW) W dniach 1 i 2 bm. obradowała tu konferencja III zjazdu młodzieży narodowej wyższych uczelni Rzeczypospolitej, z udziałem delegatów ze wszystkich środowisk akademickich.

Obradom przewodniczył p. Piskorski z Warszawy; uchwalono szereg wniosków i rezolucyj w sprawach akademickich i ustalono systemy prac w organizacjach. Przyjęto również kilka deklaracji ideowych.

TRAKTAT ŁOTEWSKO - DUŃSKI.

RYGA 3,11 (PAT) Został tu podpisany traktat handlowy łotewsko - duński. Traktat ten oparty jest na zasadzie największego uprzywilejowania.

ZLIKWIDOWANIE GROźNEJ SZAJKI BANDYTÓW NA KRÉSACH.

LWÓW 3,11 (AW) Do Lwowa przywieziono i osadzono w więzieniu szereg najebezpieczniejszych bandytów, którzy od dłuższego czasu terroryzowali mieszkańców powiatu Jaworowskiego. Osadzeni mają na sumieniu kilkanaście napadów zbrojnych i rabunków.

Ostatnio napadnięto na gościńcu pod Szkląm na wracających do Lwowa sześciu kupców i pod groźbą rozstrzelania ich, zmuszono do wydania gotówki. Bandyci uzbrojeni byli w karabiny.

Bandyci staną przed sądem doraźnym.

ZJEDNOCZ. SOCJALIŚCI POPIERAJĄ HERRIOTA.

PARYŻ 3,11 (PAT) Kongres Stronnictwa socjalistów zjednoczonych jednomyślnie przyjął wniosek o poparciu polityki rządowej i uchwalili ogromną większość głosów wniosek, przychylny sprawie budżetu.

UKRAINIZACJA UKRAINY SOWIECKIEJ JEST FIKCJA.

LWÓW 3,11 (AW) „Dila“ w artykule, traktującym sprawę Ukrainy sowieckiej, omawia kwestję ukRAINIZACJI instytucji sowieckich na Ukrainie, przyczem stwierdza, że cała ta „ukrainizacja“ jest fikcją. Najbardziej aktualną byłoby kwestia ukRAINIZACJI

Nowy bezczelny napad sowbandytów.

Ograbienie pociągu na linii Brześć-Baranowicze.

WARSZAWA 3,11 (PAT) Dnia 3 listopada br. o godz. 7,40 rano został dokonany napad bandycki na pociąg osobowy Nr. 821, dążący z Brześcia do Baranowicz.

Bandyci w liczbie 45, byli uzbrojeni w rosyjskie karabiny, w dwa ręczne karabiny maszynowe Chau-Chau i granaty ręczne. Bandyci zatrzymali pociąg na 392 kilometrze między stacjami Domanów a Leśna przez wyjęcie szyny.

Po obstrzeliwaniu pociągu obrabowani zostali pasażerowie z kosztowności i pieniędzy oraz częściowo z ubrań. Obrabowano również wóz bagażowy i pocztowy. Zabity został posterunkowy policji Jan Sztulka, ranny jeden oficer 26 p. ulanów, por. Zaręki oraz jeden podoficer. Po dokonaniu napadu, który trwał około 20 minut, bandyci rozdzieliłi się na dwie części i udali się w kierunku północy. Dowódcą bandy jest rzekomo Arszynow, notowany niejednokrot-

nie w wywiadach.

Pierwsza wiadomość o napadzie została przysłana do Baranowicz o godz. 9, a więc w godzinę po napadzie. Wiadomość tę przesłał zawiadowca stacji. Po otrzymaniu wiadomości został wysłany na miejsce oddział policji w liczbie 35 ludzi z komendantem powiatowym na czele. Władze wojskowe w porozumieniu z władzami policyjnymi opracowały wspólny plan akcji. Na miejsce wyjechał również naczelnik wydziału bezpieczeństwa publicznego województwa nowogrodzkiego. Akcję pościgową prowadzi wyższy oficer wojskowy, a ze swej strony p. minister spraw wewnętrznych wydelegował wyższego funkcjonariusza policji z Warszawy. Aresztowano 20 osób, podejrzanych o udział w napadzie.

Dziś zostanie wybrany prezydent Stanów Zjednoczonych.

Najwięcej szans posiada Coolidge.

LONDYN 3,11 (AW) Według doniesień amerykańskich, walka wyborcza została już zakończoną. Wybory odbędą się we wtorek.

Najwięcej szans posiada jak dotychczas Coolidge, którego wybór jest prawie zdecydowany. Kandydatura Davesa, ze względu na jego wystąpienie w sprawie nadania jaknajszerszych praw murzynom, zabrała mu

w Stanach Południowych wszystkich zwolenników i szanse jego spadły do zera.

Z drugiej strony za La Folettem głosować będzie tylko część zorganizowanych robotników, ze względu na to, że głosowanie za kandydaturą Davesa jest z góry skazane na upadek, oraz część Irlandczyków i Niemcy amerykańscy.

czarowej armii na terenie Ukrainy sowieckiej, czego jednak — zdaniem „Dila“ — rząd bolszewicki dotychczas nie uczynił i nie uczyni.

ZLIKWIDOWANIE NIEPOROZUMIEN GRECKO - ALBAŃSKICH.

LONDYN 3,11 (PAT) Zgodnie z decyzją konferencji ambasadorów, wojska albańskie zajęły bez przeszkód 15 miejscowości albańskich, znajdujących się dotąd pod okupacją grecką. W ten sposób nieporozumienie pomiędzy Grecją i Albanją zostało zlikwidowane.

OLBRZYMA POWÓDZ W NADRENI.

BERLIN 3,11 (AW) Z powodu długotrwałych ślot wezbrały i wystąpiły z brzegów Ren, Men i inne rzeki. Szczególnie zagrożone zostały: Moguncja, Muhlheim nad Menem; zostały one prawie całkowicie zalane. Kolonja, pomiędzy Ehrbach a Dusseldorfem, została również zalana. Pociąg osobowy został w drodze zatrzymany przez powódź; przyczem 70 podróżnych zmuszonych było udać się do najbliższej stacji brodzac po kolana w wodzie. Pomimo zastosowania wszystkich środków ostrożności, woda zalała częściowo Frankfurt. Wyspa na Mienie, pod Frankfurtem, została prawie całkowicie zatopiona.

Z Kolonji donoszą nadto, że woda przy biera stale o 10 centymetrów na godzinę.

Rozmiary powodzi przechodzą wielkością wszystkie katastrofy od lat 10.

RADICZ NIE ZREJTEROWAŁ.

BIAŁOGRÓD 3,11 (PAT) Z Zagrzebia donoszą, że podana wczoraj wieczorem wiadomość o ponownej ucieczce Radicza z Zagrzebia, jest nieprawdziwa. Radicz opuścił wprawdzie Zagrzeb, jednakże nie uciekł zagranicę, lecz wyjechał z miasta do okolicznej wsi, celem wygłoszenia tam przemówienia.

ZŁY POZĄTEK.

WIEN 3,11 (PAT) „Neus Wiener Journal“ donosi z Wenecji: Otwarte tu narady pomiędzy przedstawicielami Włoch i Jugosławji pozostały bez rezultatu. Rokowania te mają być w najbliższym czasie odroczone. Delegaci Jugosławji opuszczają niebawem Wenecję.

INAUGURACJA TURECKIEGO ZGROMADZENIA NARODOWEGO.

KONSTANTYNOPOL 3,11 (PAT) Wczoraj rozpoczęły się tu obrady zgromadzenia narodowego. Mustafa Kemal pasza wygłosił dłuższe przemówienie, w którym stwierdził m. in., że zarówno w polityce zagranicznej, jak i wewnętrznej, Turcja osiągnęła zadawalniające rezultaty. Turcja pozostaje w normalnych stosunkach ze wszystkimi państwami, w kwestji Mossulu oczekuje z ufnością spraw edliwej i odpowiedzialnej aspiracjiom decyzji Stosunki z Rosją

polepszyły się. Turcja wykazała również zaufanie do Ligi Narodów.

Przemówienie Kemala paszy przyjęte zostało przez większość zgromadzenia oklaskami.

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

kt) Miasto Berlin otrzymało większą pożyczkę od banków amerykańskich, dzięki poparciu firmy „La Saare Spevere“. Pożyczka została udzielona na 1 rok i wynosi 3 miliony dolarów.

(k) Donoszą z Tientsinu, że pomiędzy Wu-Pej-Fu i Heng-Juszangiem zawarty został rozejm, który kładzie kreswalkom. W najbliższym czasie spodziewane jest nawiązanie rokowań.

kt) Wiedeński „Der Morgen“ donosi z Londynu, że deficyt wystawy w Wembley wynosi 1 milion funtów szterlingów.

ROBOTNICY PRZEMYSŁU POCZOSZNICZEGO PRZYSTĘPUJĄ DO POWSZECHNEGO STRAJKU.

Wczoraj o godzinie 7 wieczorem w lokalu Okręgowej Komisji Związków Zawodowych przy ul. Narutowicza 50 odbyło się wielkie zebranie Związku Robotników Przemysłu Pończoszniczego w sprawie podwyżki płac o 15 proc.

Na zebraniu pp. Danielewicz i Praski zdali sprawozdanie z odbytej konferencji z przemysłowcami w Inspektoracie Pracy, gdzie zgadzali się podwyższyć płace robotnikom o 5 proc.

Sprawozdawcy stwierdzają, że taka podwyżka to tylko są kpiny ze zgłodniałych rzesz robotniczych. Jak również nadmienili, że obecna drożyzna zmusza robotnika do żądania podwyżki.

Po zdaniu sprawozdania przez pp. Danielewicz i Praskiego, zebrani robotnicy jednomyślnie uchwalili rezolucję, że takie postępowanie przemysłowców wobec robotników, jest bezczelnością.

Wobec odmowy przemysłowców na żądania robotników o 15 proc. podwyżki, robotnicy w dniu dzisiejszym przystępują do powszechnego strajku, i na tem stanowisku będą stać dopóki nie będą zaspokojone ich żądania. (pap)

§ 22. Pod karą 150,000, lirów za każde przekroczenie, zabrania się reklamować tytułowany film w sposób humbugowy, cyrkowy i tak dalej.

Zgodnie z intencją wytwórców — Film Dante nie zostaje u nas tak reklamowany, jak to ostatnio się dzieje niestety przy reklamie filmów. Aby zaś jednak zwrócić uwagę znieczulonych hyperreklamą zwolenników widowisk filmowych wypada nadmienić, że pomimo bardzo cichej i subtelnej reklamy, film „Dante“, w Rzymie doznał frenetycznego przyjęcia, stanowiąc pierwszorzędną wydarzenie w świecie towarzyskim. Król włoski z dworem in corpore przybył na premierę.

nowy premier szwedzki.

Branting

Donieśliśmy już, że po upadku poprzedniego gabinetu szwedzkiego król znów powierzył misję utworzenia nowego gabinetu socjalistom panu Brantingowi. P. Branting misję przyjął i gabinet zdołał już utworzyć. Zamierzamy wkrótce podbić szwedzkiego premiera.

WIADOMOŚCI Z KRAJU

ZANIEPOKOJENIE Z TAMTEJ STRONY KORDONU.

k) Wśród komunistów na terenie Białorusi Sowieckiej panuje niepokój. Jaczejki komunistyczne i organizacje komсомольców żyją wciąż w obawie napadów. Nastrój trwożny podsyca ludność włościańska opowiadając o ukazaniu się tu i ówdzie band o rzekomo zamierzonych napadach na te lub owe osiedla.

W ciągu ostatnich dni rozeszła się pod Mińskiem wiadomość, że wielka banda z terytorjum polskiego "ma puścić z dymem i zniszczyć miasteczko Krajsk — położone tuż nad granicą.

Pod wpływem strachu bolszewicy ścigają obecnie do Krajska większą ilość wojska, które trzymane jest w ostrym pogotowiu.

KSIĄDZ POLSKI W SZWECJI.

k) Ksiądz prałat Świeykowski z Gorlic bawiący w Szwecji, odprawił kilka mszy w Sztokholmie, wyśpiewał katolickich członków tamtejszej kolonii i odwiedził w więzieniu jednego Polaka. Był również u hr. Anny Engerström, z domu Zabłockiej, w Göksbo koło Altuny, gdzie po wielu latach odprawił znów kapłan polski Mszę świętą w domowej kaplicy hr. Engerströmów, potomków Wawrzyńca posła szwedzkiego w Warszawie za panowania Stanisława Poniatowskiego. Od półtora wieku istnieje tradycja w tej szwedzkiej rodzinie majorackiej, że każdy najstarszy syn żeni się z Polką. Stąd też pochodzi niemal polski charakter dworu w Göbsko, gdzie bawił swego czasu I. J. Kraszewski i gdzie mówią wszyscy poprawnie po polsku. Wreszcie był ks. Świeykowski w Oskarström gdzie w tamtejszej fabryce juty pracuje około 40 rodzin polskich. Nabożeństwo niedzielne i kazanie ks. Świeykowskiego wywarło tam doskonale wrażenie.

PANIE I SIENKIEWICZ.

k) Wśród powodzi artykułów i wspomnień, jakie obiegły w tych dniach prasę polską z okazji sprowadzenia zwłok Henryka Sienkiewicza do Polski, zwraca uwagę doskonały feljeton Michała Rollega, z którego wyjmujemy następujący obrazek z osobistych wspomnień autora, nie pozbawiony prawdziwego humoru.

Sienkiewicz był zwolennikiem pięknej muzyki i pięknych... pań. Wszak był esteta w całym tego słowa znaczeniu. Zasluchany na prywatnym przyjęciu w dźwięki Chopina, opóźnił przybycie swoje na raut koła literacko-artystycznego przeszło o godzinę, tłumacząc się otwarcie, że nie mógł przerwać przy bardzo pięknej pani, a gdy go w me-

Falszerze dolarów przed sądem.

W dniu wczorajszym toczyła się w sądzie okr. karnym w Krakowie rozprawa przeciw Józefowi Lipskierowi, Dinie Gajerowej, Jakóbowi Schmeidlerowi i Izraelowi Verlegerowi, kupcom, oraz Józefowi Wójcikowi i Antoniemu Fiechowi, wieśniakom, oskarżonym o puszczanie w obieg fałszywych banknotów dolarowych.

Według aktu oskarżenia, w drugiej połowie 1922 roku i w pierwszych miesiącach 1923 pojawiły się na obszarze Małopolski i G. Śląsku fałszywe amerykańskie banknoty 20 i 100 dolarowe, bardzo umiejętnie i sprytnie podrobione. Falszerze podrabiali banknoty w ten sposób, że na oryginalnych 2 i 10-dolarówkach dopisywali 0, przez co zwiększali dziesięciokrotnie rzeczywistą ich wartość. Banknoty były tak sprytnie podrobione, że nawet urzędnicy bankowi z trudem zdołali stwierdzić fałszerstwo i dopiero kąpienie dolarów w ciepłej wodzie zdradzało robotę falszerzy wskutek puszczania farby dopisanych zer.

Uniewinnienie prok. Sozańskiego.

(k) Jak się dowiadujemy na podstawie informacji nadesłanych nam ostatnio z Warszawy, tamtejsze władze centralne rozpatrywały wyniki dochodzeń przeciw prokuratorowi krakowskiemu, p. Sozańskiemu, oskarżycielowi publicznemu z rozprawy listopadowej, i że zwrócili odnośne akta prokuratury krakowskiej, nie znalazłszy w nich żadnych momentów, któreby mogły prok. Sozańskiego w czemkolwiek obciążać.

Równocześnie dowiadujemy się również że władze warszawskie, nie znajdując drogi wyjścia z przykry dla siebie sytuacji odwołania oficjalnych zarzutów i publicznych oskarżeń prok. Sozańskiego w czasie trwania rozprawy listopadowej, wyraziły życzenie, aby sąd krakowski ogłosił sprawę za umorzoną dla braku wszelkich dowodów winy.

Wiadomości te okazują się prawdziwe, gdyż — jak się dowiadujemy — we środę 29 października na sesji komisji dyscyplinarnej, złożonej z członków sądu apelacyjnego, nadprokuratorji, oraz prokuraturji państwa orzeczono jednogłośnie, że prok. Sozański nie nadużył w niczem władzy urzędowej w czasie sprawowania urzędu oskarżyciela publicznego w procesie listopad., toteż wszelkie zarzuty, podniesione wówczas przeciw niemu, są pozbawione wszelkiej podstawy.

Takie orzeczenie wydała najwyższa instancja sądowo-prokuratorska w Krakowie.

lej salce Koła obsiadło grono pań leciwych, równie czcigodnych, jak nieurocznych, kreci się na fotelu, ciskał rozpaczliwym wzrokiem na prawo i lewo, wreszcie zapytał przyciszonym głosem jednego z uczestników zebrania: — Czyż nie macie ładniejszych kobiet w kole literackim? Odwołaj mnie pan za chwilę pod jakimś pozorem, bo zgine.

Stało się zadość życzeniu gościa: Sienkiewicz po upływie dziesięciu minut bawił się doskonale, wyluchując od czasu do czasu wynurzań rozmaitych natrętów, którzy nie mogli się powstrzymać od wypowiedzenia tego, co w głębi serca dlań czują.

REEWAKUACJA FABRYKI.

(k) W ostatnich tygodniach w Zdobnowie dokonywuje się przeładunek reewakuowanych obecnie z Ukrainy fabryk Tow. Akc. Lilpop—Rau i Loewenstein. Przybyło dotychczas 59 wagonów, zawierających części obrabiarki do metali, kotły, młoty parowe i t. p. Całe mienie przyjęte jest przez stronę polską i w chwili obecnej zwiezione zostało do Warszawy, gdzie znajduje się fabryka Tow. Akc. Lilpop—Rau i Loewenstein. Winno nadejść jeszcze około 25 wagonów.

„ZŁOTY” KAPITAŁ LWOWSKI.

k) Przedwczoraj aresztowano we Lwowie kapitana artylerji występującego pod szumnym nazwiskiem de Ferssing La Basch, który był polecony przez związek centralny inwalidów i województwo lwowskie i sprzedawał różnym instytucjom i dwornikom obrazki Fałata nibyto na dochód inwalidów, a w rzeczywistości dla własnej kieszeni, a w nocy hulał po pierwszorzędnych restauracjach i kawiarniach, naciągawszy właścicieli tych że na kilka tysięcy złotych ów La Basch, w rzeczywistości zwał się Łabacz, nie trafił nawet w policji swego hochstanlerskiego tupetu i twierdzi dalej w protokółach noliwi-

Dochodzenia policyjne, a następnie rozprawa sądowa wykazała, że głównymi sprawcami byli Verleger i Schmeidler, którzy zaopatrywali w fałszyfikaty Wójcika i Fiecha, używając ich za pośredników w handlu walutowym. Do wykrycia fałszerstw przyczynił się Wójcik, który spostrzegłszy się na zbrodniczej robocie żydowskiej, oraz na swoim nieuczciwym pośrednictwie, przyznał się ze skruchą do winy, ujawniając wszystkie szczegóły fałszerskich manipulacji.

Trybunał, pod przewodnictwem s. s. o. Dr. Feila, przy współdziałaniu sędziów Dra Kaczmarczyka i Warchałowskiego, uznał wszystkich oskarżonych winnych zbrodni oszustwa z par. 197 201 a) 203 u. k. i skazał Verlegera i Schmeidlera każdego na 5 lat ciężkiego więzienia, Wójcika i Lipskiera po 3 lata, zaś Gajero i Fiecha po 2 lata z obstrzeżeniami. Oskarżał prok. Stapor, bronił adwokaci: prof. Uniw. Jag. Dr. Reinhold, Dr. Feldblum, Dr. Goldblatt i Dr. Aschenbrenner.

Jak w świetle tego orzeczenia wygląda biuro prasowe Prezydium Rady ministrów ze swym skandalicznym komunikatem z lipca? Pisze „Głos Narodu”. Jak wyglądają te naczelnie władze sądowe i prokuratorskie w Krakowie, które wówczas, w czasie procesu, uległy się teroru socjalistycznych adwokatów, potulnie dały się im sprowokować w Warszawie przedstawić incydent we właściwym świetle, by nie dopuścić do kompromitujących, nieogłędnych i przedwczesnych kroków? Czy jest to objawem zdrowym, że prezydium Rady ministrów, jako najwyższa władza zwierzchnia, rzuca na swego urzędnika w oficjalnym komunikacie obciążające podejrzenie, które następnie po przeprowadzeniu ścisłych dochodzeń okazuje się całkowicie bezpodstawne. Jak w takich warunkach mają pracować urzędnicy państwowi, jeżeli mogą się spodziewać, że każdej chwili przy pełnieniu swych obowiązków mogą być narażeni na napaść oszczerstwa z najmniej oczekiwanej strony — bo ze strony swych władz zwierzchnich, które tak łatwo — jak w tym wypadku — ulegają zakulisowemu wpływowi?

To są pytania, na które odpowiedzi domagać się musi zdrowa opinia publiczna.

Oczekiwać należy, że władze warszawskie tak, jak pospieszyły się z wiadomym komunikatem, tak też, choć po niewczasie, naprawią swój błąd.

nych, że jest synem finlandzkiego bogatego właściciela dóbr i księżniczki Radziwiłłówny — że był adiutantem wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza i t. p. Policja jednak stwierdziła już że jest on ścigany przez prokuratora w Suwałkach, który go ściga jako posterunkowego policji, zbiegłego z Suwałków oraz za przywłaszczenie sobie rzeczy skarbowych. Łabacz odstawiony już został do więzienia sądu okręgowego karnego.

ZABÓJSTWO POLICJANTA.

(k) W Żninie w poznańskim dezertor Jan Krzyżański zabił posterunkowego Tomaszewskiego, rowody zabójstwa leżą w tem, iż zabójca zaczął dziewczynę, która udała się o pomoc do posterunkowego. Policjant wziął oprysk do komisariatu; w drodze aresztowany dobył rewolweru i strzelił Tomaszewskiego trupem na miejscu.

Harcerstwo a propaganda państw

W związku z odbytem niedawno międzynarodowym zlotem organizacji skautowych, w Kopenhadze, otrzymują nasze władze państwowe oficjalne wiadomości, że występ delegacji naszego harcerstwa w Kopenhadze był doskonałym sposobem politycznej propagandy Polski na zewnątrz. Jak wyraża się nasz charge d'affaire w Kopenhadze „udział przedstawicieli naszego skautingu w zlocie był sukcesem z punktu widzenia skautowego, z punktu widzenia zaś propagandy narodowej wyszedł daleko poza ramy manifestacji czysto sportowej. Zarówno postawa naszych skautów, jak sprawność i rezultaty, przez nich osiągnięte, jak wreszcie jakościowy skład naszej delegacji sprawiły, że Polacy wysuwali się stale na pierwszy plan w ciągu pobytu w Kopenhadze”.

Oby dalszy rozwój naszego harcerstwa przyczyniał się nieustannie do postawienia imienia polskiego wśród narodów na odpowiednim stanowisku.

WIADOMOŚCI Z CAŁEGO ŚWIATA.

Chińska restauracja w Paryżu.

W Paryżu w modzie jest teraz chińska restauracja. Znajduje się ona w dzielnicy Latin, w której dawniej mieszkali studenci. Dziś mieszkają oni na Montparnasse i rozproszeni po wszystkich dzielnicach.

Do stałych bywalców chińskiej restauracji należą do niedawna chińscy studenci, którzy tam szukali rodzimych potraw. Była to mała restauracja, gdzie przychodzili studenci, chcąc dostać na sposób chiński przyrządzony ryż ze słimakami. Ryż ze słimakami jest dla nich tem samym, czem dla nas np. strudel z jabłkami.

Obecnie restauracja chińska przemieniła się w pierwszorzędną lokal taneczny. Oslawiona gospodą z dawniejszych czasów nawiedzają teraz wytworne Paryżanki. Panie te udają się po cichu do chińskiej restauracji, by tańczyć i bawić się.

Wesołych zwyczajów można się nauczyć w tej restauracji. Makaron wydobywa się np. z zupy długie mi drutami do robienia pończoch. Te druty trzyma się jak paleczki do bębna, nadziewa na nie makarony, podnosi wysoko i spuszcza do wreszcie do ust.

Wogóle wszystko tu je się przy pomocy drutów do robienia pończoch. Zamawia się np. kurczę. Przynoszą je w miseczce, — pływa w zupie, pokrajane na drobne kawałki. Tak jedzą Chińczycy kurczęta. Chleba się nie podaje. Zamiast chleba je się kartofle, które są pieczone na tłuszczu. Bierze się je ręką z miseczki. W wielkiej wazie stoi zawsze ryż na stole. Używa się go do wszystkich potraw.

Zamiast wina pije się herbatę. Zamawia się pół litra herbaty i pije się ją w czasie całego obiadu. Do herbaty nie używa się tu ani cukru ani cytryny, a dodać trzeba, że chińska herbata jest niesłychanie gorzka i ma posmak oleju.

Na uwagę i pochwałę zasługuje za to chiński kompot, który nazywa się szau-szau, — z soczystych pomarańczy i mandarynek w lukrze. Znakomite też są chińskie likiery, o wiele lepsze od holenderskich.

Lokal należy do trzech Chińczyków. Podobno mają oni takie same dwa w Londynie i dwa w Chinach.

Przy placeniu rachunków zdarzają się częste pomyłki... oczywiście na korzyść właściciela restauracji.

„Smok mechaniczny“.

Prawdziwym cudem techniki nazywa „Unwersum“ smoka mechanicznego, zbudowanego przez techników niemieckich dla kinematograficznej reprodukcji Nibelungów.

Gdy dotychczas trzeba było wystawić na scenę smoka lub potwornego węża, to stworzenia te z płótna lub tektury, zamiast wywoływać uczucie zgrozy, budziły wśród publiczności śmiech nieudolnymi kształtami i ruchami, wywoływane przez umieszczone wewnątrz dzieci.

Zato potwór, występujący obecnie w Nibelungach, budzi naprawdę strach i zgrozę przedpotopowe go potwora. Stało się to dzięki zastosowaniu ostatnich zdobyczy techniki. Za pierwowzór do budowy tego potwora użyto szczątków kopalnych przedhistorycznego, potwornego jaszczura: dinozaura.

Zbudowano tedy ogromne zwierzę, według tego wzoru, wewnątrz zaś umieszczono liczne maszyny, wywołujące wszystkie ruchy zwierzęcia. Dla obsługi maszyn, poruszanych za pomocą dynamotoru i akumulatora, znajduje się wewnątrz ciała smoka obszerne oświetlone lampami elektrycznymi komora, mieszcząca z tuzin maszynistów. Znajdują się tam także pompy ssące i wyrzucające ciecz, miechy, lewary, koła i t. d. Według zastosowania tych urządzeń, sztuczny smok oddycha prawidłowo, co znać po ruchach, pije wodę u źródła, podnosi łeb i rozgląda się dokoła, poruszając gałkami ocznymi, a podczas walki z Zygfydem wyrzuca z paszczy płomień i parę, usiłując pochwycić rycerza pazurami i bić ogonem.

Scena ta walki wymagała szczególnie długich przygotowań, każdy bowiem z maszynistów, siedzących wewnątrz smoka, musi dokładnie wiedzieć, co ma w danej chwili robić, aby wywołać na zewnątrz efekt pożądany.

Gdy wreszcie miecz Zygfyda przebija potwora, to z rany sączy się krew rytmicznie ze słabnącymi uderzeniami serca, ruchy smoka, usiłującego dotrzeć jeszcze do źródła, są coraz powolniejsze i wreszcie potwór zdycha, po ciężkiej walce przedśmiertnej.

Dosłowna obietnica.

Pewien szkot nazwiskiem Mac Kee, mieszkający w Detroit, w stanie Michigan, napisał — jak donoszą z Nowego Jorku do londyńskiego „Daily Mailu“ — do rodziców swej narzeczonej list z prośbą, aby pozwoli-

Mózg a długość życia.

Badania dokonane nad rozwojem mózgu u istot żywych, dopomogły do rozjaśnienia zagadki długiego życia. Dlaczego np. jeden człowiek żyje lat 50 a drugi 100. Czemu to przy psie należy, że słoń żyje 100 lat, koń 45, pies 15 lat, a wiewiórka 6 lat? Otóż człowiek podobnie, jak pod względem długości życia przewyższa także zwierzęta wielkością swego mózgu. Jeden z niemieckich uczonych przeprowadził paralelę pomiędzy temi dwoma wielkościami i ku swemu zdumieniu spostrzegł, że zwierzęta ssące z wielkim mózgiem żyją istotnie dłużej, aniżeli z małym. Rozmiary mózgu są proporcjonalne w odniesieniu do długiego życia. Rzecz oczywista, że nie idzie to o absolutną wielkość mózgu, ani o jego wagę samą w sobie, ale o stosunek do reszty ciała. Stosunek masy mózgowej do wagi żywej substancji cielesnej określa trwałość życia. Ta żywa substancja stanowi około dwóch trzecich całego ciała.

Określenie to: „w stosunku do ciała“ pozwala przeprowadzić analogję pomiędzy wielkością mózgu a inteligencją, co stanowić bę-

li córce przyjechać do Detroit, gdyż nie może sam przyjechać do Nowego Jorku, aby ją poślubić.

Rodzice narzeczonej zgodzili się na to, ale pod warunkiem, że ślub ich córki odbędzie się zaraz po przybyciu jej do Detroit.

Mac Kee przyrzekł to solennie obietnicy, gdy bowiem pociąg z narzeczoną wjechał na stację, to na peronie stacji oczekiwał już Mac Kee z pastorem i potrzebnymi dokumentami małżeńskimi. Zaledwie zatem narzeczona wysiadła z wagonu, pastor dopełnił obrzędu zaślubin na peronie i uszczęśliwiony szkot pojechał już z żoną do domu.

Pochwała kina.

§) Gdy u nas ciemny i zacofany magistrat uważa jeszcze kino za coś niższego od cyrku a równo nocnym kabaretem — w Ameryce uznano sztukę filmową za czynnik wybitnie kulturalny i dodatni. Ostatnio, jak donoszą pisma amerykańskie, biskup Talbot, głowa amerykańskiego kościoła episkopalnego (protestanckiego), wygłosił kazanie, w którym oświadczył, że kinematograf ma lepszy wpływ na lud, niż szkoła.... Oto dosłowny ustęp z przemowy dostojnika kościoła: „Lud dzisiaj chce czuć bezpośrednio kontakt z życiem. Lektura książek szkolnych, bez żadnych rumieńców życiowych, wydaje mu się bezbarwna i nieciekawa, budzi więc przeważnie niechęć; natomiast kino otwiera człowiekowi z ludu nowe, pełne blasku, horyzonty i ukazuje mu życie w całym jego migotliwym przepływie. Zważmy również, że filmy historyczne dają mu pojęcie o rzeczach, o epokach zupełnie dla niego nieznanych, zachęcając pośrednio do zapoznania się z dziejami ludzkości“.

Chińskie obyczaje.

§) W Chinach, jak wiadomo, wolno mieć tyle żon, ile się chce..., lub ile się może utrzymać. Prawo nakazuje tym żonom, zgodne pożycie i reguluje ich obowiązki, oraz prawa domowe w ten sposób: „Pierwsza żona rządzi domem; ostatnia sercem męża“. Co mają czynić te, które są w pośrodku, o tem prawo milczy. Zapewne każda z nich po kolei stara się być ostatnią.

Zazdrość pomiędzy żonami jest urzędowo wzbroniona. W razie, jeżeli żona urządza mężowi, lub też swym koleżankom sceny zazdrości, zatrzymując spokój pożycia domowego, mąż ma prawo odesłać ją z powrotem do rodziców, zatrzymując sobie dzieci.

Niewierność małżeńska karana jest również bardzo surowo. Według prawa, żona niewierna ma otrzymać 100 uderzeń laską bambusową, o ile jest „pierwszą żoną“; zaś następne po 80.

Stanowczo los obywatelki „Niebieskiego imperjum“ nie jest godnym zazdrości. Nasze żony mają o całe niebo lepiej od chińskich.

Wpływ pokarmów na jakość mięsa.

§) Pokarmy, zawierające tłuszcze w jednakowej ilości, ale różnej natury, zdolne są wytwarzać w ciele tłuszcze różnorodnego koloru, konsystencji i smaku, co wpływa bardzo na ich wartość.

dzie pocieche dla kobiet, których mózg jest lżejszy i mniejszy aniżeli mózg męski, ale w stosunku do ciała jest raczej wielki, o ile wiek szły!

Z faktu tego uczony niemiecki Friedenthal wyprowadził wniosek, że im człowiek jest mądrzejszy, tem dłużej żyje. A zatem długość żywot uczonych jest wynikiem wielkiego mózgu i małego, słabego ciała. Po człowieku najmądrzejszym zwierzęciem jest słoń, to też żyje on najdłużej. Po słoniu następują z kolei małpy, konie, psy, koty, woły, żyrafy, hipopotamy; szczury. Szereg ten zamyka, jako najgłupszy — nietoperz.

Dzisiaj zatem można ustalić nieznaną do tychczas wiek życia wielu zwierząt ssących. Wystarczy zważyć mózg i resztę żywej substancji cielesnej. Metoda ta jednak rozbija się w praktycznym zastosowaniu o to, że chcąc się dowiedzieć, jak długo żyć będzie człowiek, trzeba by go najpierw zabić, aby mózgiem zważyć jego mózg, albowiem mózgu żywego człowieka ważyć jeszcze nie potrafimy.

Wykryto wpływ niektórych pokarmów na tłuszcz wytworzony w organizmie w zależności od tego, czy powstał on ze skarmionych tłuszczów węglowodanów, czy też ciał białkowych. Z pośród produktów, dających słońce i tój twardy, wymienić należy jęczmień, żyto, soczewicę, groch, buraki, ziemniaki, makuchy palmowe. Przeciwnie owies, kukurydza, otręby żytnie, mączka mięsna i rybna, makuchy rzepakowe i lniane dają tłuszcz niejedrny, często nawet oleisty. U świni pożądana jest słonina twarda, a u wołu tój mazisty, nie kruchy, dlatego przy tuczu na rzeź należy odpowiednio układać racje pokarmowe. Jeżeli pokarmy dające tłuszcz miękki, wchodzi w skład racji w ilości ograniczonej, maksimum jedna trzecia, albo jeżeli są pomijane podczas ostatniej trzeciej części okresu opasowego, wpływ ich jest ograniczony lub nawet żaden. Przy opasie wołów racje muszą być bogate zarówno w tłuszcze jak i w ciała białkowe, w tych warunkach opas jest szybki i ekonomiczny.

Wojna o obcinanie włosów.

§) W mieście Meksyku, stolicy republiki tejże nazwy w ciągu tygodnia trwała formalna wojna domowa z powodu gromadnego obcinania włosów, przez tamtejsze kobiety. W końcu 10,000 młodych kobiet z włosami obstrzyżonymi utworzyło pochod demonstracyjny do szkoły medycznej dla zadokumentowania swej woli wobec profesorów, którzy byli przeciwni nowej modzie.

Przed gmachem uniwersytetu demonstrantki stoczyły walkę na pięści ze studentkami z trudem poskromioną przez policję indyjską. Ostatecznym wymowności ministra oświaty zdołała uspokoić wzburzone umysły obu stron.

Publiczność miejska podzieliła się na dwa boje. Jedni są za obcinaniem włosów kobiecych, przeciwnicy głoszą, że nowy zwyczaj szpeci kobiety.

Aktorki miejscowego teatru, rzecz naturalna, wzięły stronę kobiet ostrzyżonych.

ODNALEZIENIE PODRÓŻNIKA.

§) Przed czterema laty wybrał się w podróż w okolice polarne duński badacz i podróżnik Frenchen, po którym następnie wszelki ślad zaginął. Obecnie odnalazł go przypadkiem na Pond Islet, na dalej na północ wysuniętej kończyźnie Kanady, kapitan duński Petersen i odwiózł go do ojczyzny. Frenchen przeżył straszne cierpienia; palce u nóg zupełnie mu odmarły, a żywił się przez cały czas swej samotności rybami i innymi zwierzątkami morskimi.

WŁOCHY KONFISKUJĄ RUMUNSKIE OKRETY.

§) Jak donoszą dzienniki bukareszteńskie, okręty rumuńskie znajdujące się w portach włoskich otrzymały zawiadomienie, że ulegną sekwestrowi, ponieważ Rumunja nie wypełniła swoich zobowiązań finansowych wobec Włoch.

UCIECZKA BANDYTÓW.

§) Słynny Terente, król bandytów rumuńskich który całą Rumunję przez dłuższy czas utrzymywał w stanie silnego zdenerwowania, a zwłaszcza niepokoił okolicę delty Dunaju, zbiegł do Bułgarii. Wiadomość o jego ujęciu okazała się przedwcześnie. Ujęto jedynie kilku członków jego szajki i wydano władzom rumuńskim. Policja bułgarska kontynuuje pościg za groźnym bandytą.

PRZEMYSŁ, HANDEL I FINANSE.

Z przemysłu papierniczego.

(—) Ze wszystkich gałęzi przemysłu, przemysł papierniczy najlepiej prosperuje. Powszechny zastój w przemyśle odbił się na papiernictwie słabo. Jedynie tylko popyt na papiery wyższych gatunków przez 2—3 miesiące był słabszy. Fabryki papieru drzewnego stale zbyt miały zapewniony. Przyczyna słabszego popytu, to brak gotowizny, drożyzna kredytu i pewien zapas papieru lepszych gatunków u hurtowników. Obecnie warunki się zmieniły i dla tych gatunków papieru. Zapasy wyczerpały się, o gotowiznę obecnie łatwiej, niż przed 2—3 miesiącami, popyt znacznie wzrósł i obecnie ze zbytem towaru i bryki trudności żadnych nie mają. Fabryki, produkujące papiery drukowe, obecnie wyprzedają swą produkcję na 2—3 miesiące naprzód. Podniesienie cła na papier zagranicznego pochodzenia, również sprzyja łatwiejszemu zbyciu papieru kolejowego. Znaczna poprawa sytuacji wpłynęła i na uruchomienie kilku papierni, które czy to finansowo, czy dzięki swemu położeniu geograficznemu są najsłabsze.

Od dwóch tygodni ceny papieru podniosły się z powodu podrożenia cellulozu.

Prace około uruchomienia jednej nowej papierni, oraz rozszerzenia dwóch starych, posuwają się. Stare papiernie prawdopodobnie już za 4—5 miesięcy puszczą w ruch dobudowane maszyny papiernicze. Jedna z nowobudujących się wielkich papierni, chwilowo wstrzymała pracę ze względu na brak gotówki.

BILANS BANKU POLSKIEGO.

(—) Stan rachunków Banku Polskiego na dzień 20 ub. m., wykazuje dalszy wzrost zapasu złota o 300,000 zł.

Zapas walut i dewiz netto zmniejszył się o 2,3 milj. złotych.

Portfel wekslowy wykazuje poraż pierwszy zmniejszenie o 1,6 miljonów zł, co należy tłumaczyć tam, że Bank Polski likwiduje obecne przeznaczenie przyznanych kredytów.

Pożyczki zabezpieczone papierami oraz dług Skarbu Państwa w dekadzie ostatniej poważniejszym zmianom nie uległy.

Poraż pierwszy ukazują się w aktywach bilansu Banku Polskiego pozycje bilonu w wysokości 18,4 milj. zł.

Bilon stanowi według statutu zabezpieczenie Bankowe banknotów w wysokości 5 proc. obiegu tych banknotów.

Obieg biletów bankowych zmniejszył się o 13 milionów zł, natomiast wzrosły o 15 milionów natychmiast płatne zobowiązania.

Obieg biletów markowych wynosi jeszcze 7,5 tryliona.

O WSTRZYMANIE WYWOZU ZBOŻA.

(—) Ministerstwo rolnictwa i ministerstwo skarbu otrzymały raporty, że z portu gdańskiego od tygodnia odbywa się masowy wywóz zboża bez opłaty cła wywozowego na podstawie paragrafu 3 rozporządzenia 11 września oraz 6 października r.b. Jest to tak zwane zboże zamagazynowane poprzednio przed wydaniem wspomnianych przepisów, tymczasem postanowienie, zwalnające wywożone zboże od cła, dotyczy transportów już nadanych do przewozu wprost zagranicę przed 26 września, względnie 7 października, to znaczy znajdujących się w drodze a zatrzymanych w wagonach tylko ze względów technicznych—przewozowych. Wobec takiego nadużycia eksporterów ministerstwo skarbu wydało polecenie polskim władzom celnym o przedsięwzięcie odpowiednich środków, uniemożliwiających podobne nadużycia.

POSTULATY KUPIECTWA GÓRNOŚLASKIEGO.

(—) Podczas audjencji u p. Ministra Przemysłu i Handlu w Katowicach w dniu 15 ub. m. wroczone zostały p. ministrowi między innemi dezyderaty Kupiectwa Polskiego na Śląsku (Polski Związek Towarzystw Kupieckich wojew. Śląskiego), które sprowadzają się do następujących punktów:

1) Reforma systemu podatkowego przez zniesienie podatków obrotowych i zastosowanie znówelizowanego podatku dochodowego. Rozporządzenia, dotyczące nowelizacji, winny być ogłoszone jeszcze przed Nowym Rokiem.

2) Zwalczenie handlu domokrażnego przez opodatkowanie go narówni z handlem ogólnym.

3) Zezwolenie na utworzenie składnicy kolonialnej dla towarów kolonialnych.

Wartość reklamy.

(—) Koszt reklamy powinien być objęty ceną detaliczną danego towaru. Chodzi więc o to, aby określić jaki procent należy przeznaczyć na reklamę, a w tym celu należy sobie zdać sprawę z tego, co reklama może dla towaru czy sprzedawcy zrobić.

Obecnie, kiedy w naszym gospodarstwie zachodzi poważna ewolucja, pisze „Przegląd przemysłowo-handlowy” należy zdawać sobie dokładnie sprawę ze zmian, jakich jesteśmy świadkami, i starać się dostosować do nich i do nowoczesnych wymagań handlu.

Od inteligencji i troskliwości, z jaką każdy polski kupiec i przemysłowiec zarządza swem własnym przedsiębiorstwem, zależy będzie miejsce, jakie zajmiemy wśród konkurujących ze sobą narodów Europy.

Jeżeli nasz kupiec nie dostosuje się do nowoczesnych metod, ale iść będzie utartym szlakiem swych poprzedników, bo to wymaga najmniejszego wysiłku, to w ten sposób pozwoli się wyprzedzić innym przedsiębiorcom, stosującym sprawniejsze metody a przez to tańsze.

I dlatego przy sporządzaniu budżetu pracy na przyszły okres trzeba zrobić dokładną analizę:

1) samego towaru, aby zdać sobie dokładnie sprawę z tego, czem on być powinien, aby zdobył sobie rynek, na który jest przeznaczony,

2) wszystkich poszczególnych pozycji kosztów, aby przekonać się jaka część pracy każda z nich wykonywa.

Bo przecież cena detaliczna, jaka płaci konsument za każdy prawie towar, składa się z następujących pozycji:

koszt produkcji,
koszty handlowe ogólne,
koszt sprzedaży,
rabat hurtownikom,
rabat detalisty,
reklama,
zarobek.

Zastanowić się należy, czy proporcja tych kosztów jest taką, że zapewnia maksimum rezultatów. Czy nie należałoby zmniejszyć lub zwiększyć wydatków jednej z tych pozycji kosztem drugiej, aby w ten sposób polepszyć rezultaty? Czy koszty sprzedaży w istocie pokrywają koszty całej dystrybucji, utrzymują ją na pożądanym poziomie i powiększają obrót? Czy rabaty udzielane hurtownikom i detalistom wystarczają na to, aby ci dawali tym towarom pierwszeństwo i zachęcali publiczność z pominię-

ciem towarów konkurencji? Czy wydatki na reklamę są celowe i odpowiednio zużyte, czy reklama przedstawia towar w taki sposób, że sama publiczność się o niego dopomina, czy też rola zaofiarowania towaru pozostawiona jest całkowicie i jedynie detalicznemu sprzedawcy. A tu nie należy zapomnieć, że niektórzy detalisci mają po kilkadziesiąt różnorodnych artykułów, pozostawienie więc im pieczy nad reklamowaniem danego towaru, o ile klientela sama go nie żąda, może być bardzo zawodne.

Reklama właściwie powinna uczyć publiczność żądania pewnych towarów. Publiczność może ten towar poznać z reklamacji innych, z reklamy, lub nawet wprost dzięki przypadkowi, ale reklama powinna stale przypominać o istnieniu tego towaru, o jego nazwie, o tem, gdzie go można nabyć, i o wszelkich zmianach dotyczących warunków sprzedaży detalicznej. Tylko wtedy zwiększa się popyt na ten towar, wtedy można powiększyć produkcję co zawsze prawie sprowadza zmniejszenie kosztu własnego, czyli zwiększenie zysków.

Dlatego też w budżecie reklama powinna zajmować takie same miejsce, jak materiały, robocizna i ogólne koszty handlowe. I suma na nią przeznaczona powinna odpowiadać roli, jaka jej jest przeznaczona, i jaką spełnia.

Pewien kupiec, który sprzedawał artykuł codziennego użytku, przeznaczył 5 proc. na reklamę i 25 proc. na prowizję dla sprzedawców. Po pewnym czasie na skutek dokładnie zbieranych informacji zmienił stosunek tych wydatków, a mianowicie na reklamę przeznaczył 15 proc., a dla sprzedawców pozostawił 15 proc. Okazało się, że rezultat osiągnięty w ten sposób był znacznie lepszy od poprzedniego. Reklama ta zrobiła po pewnym czasie, że bardzo wielu detalistów zwracało się bezpośrednio po dany towar. W ten sposób zmniejszała się suma płaconych prowizji, a przez to koszty sprzedaży. Po pewnym czasie, kiedy artykuł już był doskonale wprowadzony na rynek, kupiec pozostawił tylko 10 proc. na reklamę i zredukował wysokość prowizji do 10 proc.

Reklama dzisiaj jest taką poważną siłą, że nie można wydatków na nią robić przypadkowo i to z sum, jakie się uda urwać z innych pozycji kalkulacyjnych, ale musi ona mieć własną pozycję, usprawiedliwioną faktami, i która się zwiększa lub zmniejsza zależnie od sytuacji, czy od programu pracy

co pozwoliłoby na stopniowe a nie jednocześnie opłacanie cła i doprowadziłoby do niższej ceny; odnośne podanie wniesione zostało do Ministerstwa Skarbu; chodzi o interwencję Min. Przem. i Handlu.

4) Przychylniejsze traktowanie G. Śląska przez kupiectwo polskie.

5) Uprzystąpienie kredytów państwowych dla handlu.

6) Używanie przez Monopol tytoniowy lepszych gatunków tytoniu, co ukróci przemysł tytoniowy niemieckiego.

PRZYWÓZ MIĘSA DO FRANCJI.

(—) Został zatwierdzony przez ministerstwo rolnictwa w wysokości 300 tys. ton mięsa białego lub żywego. Z racji powyższego, towarzystwa rolnicze zgłosiły protest, wychodząc z założenia, iż dozwole nie tak dużego przywozu mięsa stwarza niepomysłną konkurencję dla hodowli francuskiej, która jeszcze nie jest należycie wzmocniona po stratach wojennych, ponadto przywóz i ubój we Francji importowanych zwierząt może spowodować zawleczenie niepożądanych epidemii zwierząt.

WARSZAWSKA GIEŁDA OFICJALNA

z dnia 3 listopada 1924 r.

GOTÓWKA.

Dolary 5.185—5.18 5.185

DEWIZY.

Belgia 25.10

Londyn 23.61—23.59—23.56

Paryż 27.325

Szwajcaria 199.00

Włochy 22.685

Holandja 205.85

Nowy Jork 5.185—5.18 5.185

Waga 15.38

Wiedeń 7.325

Stokholm 138.56

Miljonówka 0.70

Bony złote 0.94—0.95

8 proc. pożyczka 6.00—6.10

Pożyczka dolarowa 3.45—3.40—3.42

Pożyczka kolejowa 9.00—8.80—9.00

Listy ziem. 4 i pół proc. 22.25—22.70

Tendencja mocniejsza.

AKCJE.

Bank Dyskontowy 5.00—5.15 Bank Handlowy P 2.00 Bank Zjedn Ziem 1.80 Bank Ziemiań 0.25 Bank Handlowy 6.25—6.85 Bank Zachodni 1.85 Bank Zw. Spółek 6.90 Cerata 0.38—0.50 Grodzisk 0.40 Spiess 1.60 Siła i światło 0.45—0.49 Czersk 0.70 Kijewski 0.25 Elektryczność 2.00 Chodorów 5.30—5.40 Częstocice 2.15—2.20 Gostawice 2.50—2.40 Węgiel 3.20—3.15 (1 i 2) 3.20—3.25 Nafta 0.40 Cegielski 0.61 Cukier 4.10—4.05—4.08 Nobel 1.65—1.70 Gostyński 270.00 Lilpop 0.69—0.68—0.72 Modrzejów 4.90 Ortwin 0.30 Parowoz 0.37 Starachowice 2.54—2.50—2.51 Ursus 2.05—2.10 Ostrowiec 7.15—7.40—7.20 Rudzki 1.40—1.39 Unja 5.50 Zieleniewski 10.10 Zawiercie 24.00—23.75 Borkowski 1.07—1.05 Żegluga 0.20—0.23—0.22 Zyrardów II em. 17.25—16.25 Syndykat 2.20—2.10 Habermusch 5.10—5.15—5.10 Spirytus 2.40—2.25—2.40

Tendencja niejednolita dla niektórych mocniejsza.

ZYGZAKI.

O czym się nie mówi.

Choć kłóca się dziś partje,
Rzucają na się błotem,
Nikogo to nie wzrusza
Bo się nie mówi o tem!
Choć kradną lud ubogi
Czerwoni towarzysze,
O tem się dziś nie mówi,
I Rzewski już nie pisze!
Ze sprawę ten załatwi,
Kto ją popiera złotem,
To wszyscy dobrze wiedzą,
Ale nie mówią o tem...
Ze głód już jest przed zimą
A cóż to będzie potem,
Dziś wszyscy, o tem myślą,
Ale nie mówią o tem!...
Ze ma konszachty z elektrownią
Magistrat miasta Łodzi
Zbyt dobrze o tem wiemy,
Lecz cóż nas to obchodzi!...

Osa.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Wtorek, dnia 4 listopada, Karola Borom.

Miejska Galeria Sztuki (Park Sienkiewicza) wystawa malarstwa, rzeźby grafiki i zdobnictwa polskiego otwarta od 10—8 wieczorem.

Czytelnia Tow. Przyjaciół Francji.

Piotrkowska 195 (lewa of.) otwarta od 6—8 w **Łódź w karykaturze**. Wystawa prac Tadeusza Kieczyńskiego. Piotrkowska № 107 (księgarnia)

— **Widowiska.**

Teatr Miejski „Dwa mężowie pani Marty“.

Teatr Popularny „Kmicic“

„Luna“ „Królowa pawi“

„Casino“ „O czym się nie mówi“

„Odeon“ „Dziecko cyrku“.

Grand-Kino „Szpieg“

Kino Spółdzielni Prac. Państwowych.

„Ojciec jej dziecka“

Kino „Resursa“ „Indyjski sztylet“

Miejski Kinematograf Światowy.

„W krainie lodów“

Cyrk Cimiselli Program Nr. 4.

Biuro T-wa „Rozwój“ mieści się przy ul. Podlesnej № 4. Czynne od 9 rano do 8 wiecz.

Wiadomości bieżące

— Wzrost drożyny w m-cu październiku.

Na wczorajszym posiedzeniu Komisji Statystycznej, odbytem w Wydziale Statystycznym m. Łodzi ustalono wzrost drożyny za miesiąc październik h. r. o 7 proc.

Artykuły żywności podrożały o 5 do 6 proc. a dzień o 1 proc.

W posiedzeniu Komisji wzięli udział przedstawiciele Związków robotniczych i przemysłowych.

— Miejskie zakłady kąpielowe.

Miejski zakład kąpielowy przy ul. Nawrot 78 otrzymał nazwę I miejskiego zakładu kąpielowego; zakład przy ul. Szkolnej 11-II miejskiego zakładu kąpielowego.

— **Loterja fantowa na rzecz L. O. K. P.**

Loterja fantowa na rzecz Ligi Obrony Powietrznej Państwa, której ciągnięcie odbędzie się 22 listopada 1924 r. wzbudziła wielkie zainteresowanie.

Komitet wyznaczył na główną wygraną pięknego konia w uprząży z nowym powozem. Poza tem postarał się o inne wiele cenne fanty a mianowicie: 10 fantów po jednym worku pszennej maki.

5 obrazów olejnych, 10 sztuczek płótna, 5 fantów po 5 korcy węgla, 20 fantów po 5 kg. farby, 30 fantów rozmaitej bielizny, 20 fantów po 2 kg. masła, 20 fantów po 5 kg. słoniny, 5 fantów po 1 pud. jabłek, 5 fantów po 1 parze obuwia podług miary, 5 fantów po jednej szynce wędzonej. Na tym jest cze nie koniec, ponieważ Komitet czyni stąranie o dalsze fanty, których ilość znacznie wzrośnie.

Komitet wypuścił 20.000. losów w cenie po 1 zł. z których większa część została już rozsprzedana, a pozostające można na-

Nowa afera szpiegowska w Łodzi.

W związku z podaną przez nas w dniu wczorajszym wiadomością o ujęciu szajki szpiegowskiej w Łodzi donosimy nieco szczegółów, ze źródeł miarodajnych uzyskanych.

Otóż organa policji politycznej oddawna zwróciły uwagę na dwóch panów, „niebieskich ptaków“ których tryb życia wydał się bardzo podejrzany. Ścisła obserwacja ustaliła, iż obydwa panowie znajdują się w kontakcie z sąsiednią mocarstwami.

Praca ich na terenie łódzkim nie pozostawiała już żadnej wątpliwości, co do swego założenia i celu!

Niezwykle ostrożni w działaniu, jak zostało u-

stalone w długim okresie ich śledzenia, nie posilkowali się osobami trzecimi i nie angażowali do tak delikatnej „pracy“ pomocników.

Policja mając wreszcie niezbite dowody ich zbrodniczej działalności aresztowała „przyjaciół“ i osadziła w więzieniu.

Jednym z nich jest baron Stahl von Goldstein, a drugi był kapitan armji rosyjskiej Dymitry Gonczarow, obydwaj znani na bruku łódzkim dżentelmeni.

Policji politycznej należy tego połowu pogratulować. Pierwszy z nich pan baron Stahl von Goldstein pracował na rzecz Niemiec, a drugi Gonczarow na rzecz Rosji Sowieckiej. (pap)

7 zebrania delegatów Chrześcijańskiego Związku Zawodowego Przemysłu Włóknistego.

WNIOSKI NAGLE KLUBU POSELSKIEGO.

Na zebraniu delegatów Chrześcijańskiego Związku Zawodowego Przemysłu Włóknistego, odbytem w lokalu Domu Ludowego przy ul. Przejazd 34, pod przewodnictwem prezesa Związku p. Dąbrowskiego, omawiane były sprawy obecnego kryzysu i wzrastającej drożyny. Po przemówieniu p. Dąbrowskiego zabrala głos generalna sekretarka Związku p. H. Piechotkówna, wyjaśniając stanowisko Związku w sprawie za machu Rządu na święta katolickie, poczem odczytała zebrany nagły wniosek Klubu Sejmowego Chrześcijańskiej Demokracji:

Wniosek nagły posłów Gdyka, Łabędy, Urbńskiego i tow. w sprawie redukcji świąt katolickich.

„W pełnomocnictwach otrzymał Rząd prawo redukcji świąt katolickich nieznaczna większością głosów, wbrew głosom Klubu Chrześc. Demokracji. Otrzymałszy pełnomocnictwa w tej dziedzinie, Rząd poszedł dalej, niż zamierzał pierwotnie, przekładając Sejmowi Ustawę o redukcji świąt. Obecny projekt rządowy rozporządzenia p. Prezydenta według doniesienia prasy odbiega daleko od poprzednich projektów, gdyż zamierza zredukować drugi dzień świąt Bożego Narodzenia, Wielkiejnocy i Zielonych Świątek. Pomijając względy natury kościelnej i religijnej, powyższy projekt jest wymierzony przeciwko życiu rodzinnemu warstwy pracującej, gdyż właśnie robotnicy mają po dwa dni tych świąt i poświęcają je wzmocnieniu węzłów rodzinnych, odwiedzając swych krewnych na wsi oraz koniecznemu wytchnieniu po długiej, ciężkiej pracy. Aczkolwiek Rząd otrzymał prawo redukcji świąt, to jednak nigdy nie przypuszczamy, by Rząd poszedł tak daleko w swych zamiarach. Wobec powyższego Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wzywa się Rząd, aby korzystając z pełnomocnictw w zakresie redukcji świąt, po-

być w sklepach wymienionych w afiszach rezklejonych na rogach ulic.

Mając na względzie cel a mianowicie: rozwój lotnictwa polskiego przypuszczamy należy, iż społeczeństwo łódzkie, znane ze swej ofiarności, rozchwyci resztę losów w jak najkrótszym czasie i w ten sposób da po-nowny dowód o swoim patriotyzmie.

— Wiklina dla miasta.

Magistrat zatwierdził uchwałę delegacji Wydziału Gospodarczego, dotyczącą zakupu za sumę 1.200 zł, 100.000 sadzonek wikliny. Wiklina ta będzie zasadzona na 2-morgowym terenie polesia konstantynowskiego, a to z uwagi na rozwój koszykarstwa w szkołach powszechnych i Miejskich Domach Wychowawczych.

— Z państwowego urzędu pośredn. pracy.

W dniu wczorajszym odbyła się rekrutacja fachowych robotników do Francji: Delegat misji francuskiej z Poznania, przybył z gotowymi kontraktami, na zasadzie których wyjeżdża przeszło 30-tu robotników obeznanych z przemysłem metalowym i nadających się do pracy we Francji.

Według opinji wspomnianego delegata, wszelkie zapotrzebowania na siły robotnicze, będą nadeńskuteczniejsze przez misję francuską w Poznaniu i jedynie przez państwowy urząd pośrednictwa pracy w Łodzi. (pap)

— **Wyjaśnienie w sprawie zapomóg bezrobotnym.**

W dniu 11, br. do kierownika Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy inż. Kosteckiego zwa-

zostawił świętowanie obowiązkowe drugiego dnia świąt Bożego Narodzenia, Wielkiejnocy i Zielonych Świątek.

Następnie p. H. Piechotkówna odczytała otrzymany komunikat Klubu Chrześc. Demokracji:

„W związku z wypadkami, jakie miały miejsce w Sejmie w dniu 29 i 30 października r. b., Klub Chrześc. Demokracji wydał następujący komunikat:

1) zatarg pomiędzy premierem Grabskim a prezesem Związku Ludowo-Narodowego był wypadkiem nieprzewidzianym dla obu stron oraz dla całego Sejmu,

2) przesilenie rządowe mogłoby być wywołane tylko wówczas, gdyby w Sejmie była wyraźna większość, posiadająca pozytywny program pracy.

3) wobec tego zaś a) że podobne przypadki zatargi nie mogą być przyczyną kryzysów rządowych, b) że Sejm nie posiada przynajmniej w chwili obecnej większości zdolnej do objęcia rządów, c) że w tych warunkach obalenie obecnego rządu byłoby równoznaczne z postawieniem państwa w sytuacji bardzo ciężkiej z narażeniem najistotniejszych interesów ekonomicznych i politycznych w Polsce Klub Ch. D. stawia wniosek: „Sejm stwierdzając, iż polityka zagraniczna rządu odpowiada godności Rzeczypospolitej, przechodzi do dalszej dyskusji budżetowej.

W ten sposób Klub Ch. D. podkreślił, że aczkolwiek nie podziela całokształtu polityki zagranicznej min. Skrzyńskiego; jednakże nie chce obalenia rządu premiera Grabskiego.

Dopiero po odrzuceniu wniosku Ch. D. klub widział się zmuszony do głosowania za wnioskiem polskich ugrupowań lewicowych, chociaż redakcji wniosku nie popierał.

Na tem zebranie zakończono. (pap)

ciła się delegacja związku klasowego z p. Łatkowskim na czele w sprawie nieusprawiedliwionego pozbawienia zapomóg bezrobotnych w niektórych firmach.

Pan Kostecki udzielił wyjaśnienia, że pozbawieni zapomóg są tylko ci robotnicy, którzy utracili pracę wskutek lokautu, lub strajku, natomiast inne traktowanie ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia przez pracodawców wywoła odpowiedni zarządzenie, w celu ścisłego zastosowania się do wspomnianej ustawy. (pap)

— Wrzenie w Elektrowni.

W dniu wczorajszym ubiegł wyznaczony termin na odpowiedź, którą ma dać zarząd pracownikom Elektrowni. Ze względu na to, że pracownicy Elektrowni nie są zadowoleni z 6 proc. podwyżki jednoznacznej i ociąganie się zarządu z odpowiedzią ostateczną, pracownicy postanowili proponować 6 proc. podwyżkę traktować jako należność za październik i będą się domagać ścisłego zastosowania wskaźnika drożynianego obliczonego na podstawie badań Komisji Statystycznej.

O ile na ostatniej konferencji żądania pracowników Elektrowni zostaną odrzucone, postanowiono przystąpić do strajku. (pap)

— Plany teatru.

Prof. Cz. Przybylski nadesłał już 31 u. b. m. w 3-ech egzemplarzach ostatecznie opracowane plany gmachu Teatru Miejskiego w Łodzi. Po t. zw. „stwierdzeniu sytuacji“ przez Inspekcję Budowlaną, sekretarz Komitetu Budowy Teatru, p. dyn. Rundo, wyjedzie w tych dniach z planami do Warszawy celem

zyskania ich zatwierdzenia przez Ministerstwo Robót Publicznych.

Zatwierdzenie podatku.

Urząd Wojewódzki zawiadomił Magistrat, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu zatwierdziło uchwałę Rady Miejskiej z dn. 25-IX r. b. w przedmiocie opodatkowania nieruchomości. Stawka dodatku komunalnego wynosić ma 25 proc. państwowego podatku od nieruchomości.

Gdzie się podziały dwugroszówki.

Istotnie takie pytanie można sobie zadać, gdy nie spotyka się wcale dwugroszówek wypuszczonych niedawno w obieg za parę milionów złotych. Są tylko grosze i to w niewielkiej ilości. Chodzą wieści, iż moneta miedziana jest systematycznie wywożoną do bolszewji i do Niemiec. A jednak brak najdrobniejszych, monet: groszów i dwugroszówek powoduje drożyznę przedmiotów codziennego użytku, których wartość powinna się kalkulować na grosze, a z braku takiej monety obiegowej obliczana jest minimalnie na pięć groszy.

Obniżenie ceny wizy polskiej.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych wydało Centralnemu Konsulatowi w Berlinie pozwolenie obniżenia wizy wjazdowej do Polski ze 100 mk. niem. na 10, o ile ze strony niemieckiej nastąpi analogiczne zarządzenie. Spodziewać się należy, że to znaczne obniżenie wizy sprowadzi do Polski całą falę niepożądanego elementu napływowego z Niemiec.

Teatr i sztuka.

Teatr Miejski.

Dziś wieczorem „Dwaj mężowie pani Marty“ dla zrzeczeń. Jutro premiera znakomitej sztuki „Świerszcz za kominem“, która święciła triumfy we wszystkich teatrach Europy. Utwór genialnego pisarza angielskiego Dickensa, stanie się piękną ozdobą naszego repertuaru i niewątpliwie ściągnie do teatru liczne grono publiczności, spragnionej słabokich artystycznych wzruszeń. Obsadę tej niezwykle interesującej premiery tworzą pp. Halska, Jabubińska, Łapińska, Morska, Rodowiczowa; Święcimska; Białoszezyński, Komornicki, Krell, Łabędzki; Fatarkiewicz; Wroński; Wybrański i Znicz, który z p. Wybrańskim dubluje popisową rolę Kalebą.

Teatr Popularny.

Dziś we wtorek dnia 4-go listopada b.r. po raz 16-ty sztuka historyczna H. Sienkiewicza p. t. „Kmicic“. W przygotowaniu znana krotchwila w 3-ich aktach ze śpiewami i tańcami pt. „Robert i Bertrand czyli „Dwaj złodzieje“. Reżyseruje M. Stalecki.

Jak poznańscy nabywają łódzką manufakturę.

(wd) Maksymilian Florkowski z Poznania, al. Św. Marcina nr. 40, przybył do Łodzi za interesami. Pomiędzy in. chciał zakupić też manufakturę, po którą za poradą współpodróżnych znających rzekomo dobrze Łódź, udał się na ulicę Nowomiejską. Tu zaczęli go ktoś, otarując mu bardzo korzystnie sztuki towaru. Wstąpiono do najbliższej bramy i po powierzchownem obejrzeniu towaru w półciemnej bramie p. F. nabył materiał, placąc za 6 m. 50złoty. Gdy następnie p. F. przyjrzał się towarowi przy lepszym świetle, spostrzegł, że został sromotnie oszukany, bo towar był najlichszego gatunku.

Franciszka Niczke z Inowrocławia posłała swej znajomej Tugustynie Borowiec, zamieszkałej w Łodzi przy ul. Głównej 43, 90 zł na 3 m. pluszu. Pieniądze wysłała z Inowrocławia 1 września br., a dotąd nie otrzymała ani pluszu ani pieniędzy z powrotem. Przyjechała więc do Łodzi, aby przy pomocy policji upomnieć się o swoje. Miała szczęście,

W sprawie podatku mieszkaniowego.

WYJAŚNIENIE MAGISTRATU.

Wobec sprzecznych i niecisłych komentarzy prasy, dotyczących poboru mieszkaniowego podatku za r. 1924, otrzymujemy z Oddziału Prasowego tekst uchwały Magistratu z dn. 24 ub. m., oświetlający należycie sprawę podatku lokalowego. Uchwała ta brzmi jak poniżej:

„W związku z wnioskiem Wydziału Podatkowego Nr. 2101-24 r. z dnia 24 października 1924 r. postanowiono zwrócić się do Rady Miejskiej z prośbą o powzięcie uchwały treści następującej:

„Rada m. Łodzi postanowiła zasadniczo uchwałę swoją z dnia 22 listopada 1923 roku pobierać stale na rzecz Rady Miejskiej podatek od lokali w przyszłych rocznych okresach budżetowych, uchwalając zaś konkretnie dnia 15 maja 1924 roku wniosek Magistratu rN. 515 z dnia 25 kwietnia 1924 roku w sprawie wysokości stawek i poboru podatku od lokali w roku 1924, kierowała się przepisem art. 40 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych, który to przepis postanawia, że uchwała Rady Miejskiej zatwier-

dzona nabiera mocy obowiązującej od dnia jej powzięcia, jeżeli w samej uchwale lub w zatwierdzeniu nie postanowiono inaczej. Rada Miejska stwierdza, że uchwała swoją z dnia 15 maja 1924 roku w sprawie podatku od lokali postanowiła wyraźnie w tekście uchwały, iż podatek ten ma być zebrany za rok 1924, za rok zatem cały, nie zaś za jego część tylko, w stosunku całorocznym, nie zaś miesięcznym, ani kwartalnym. Radzie Miejskiej przysługiwało przeto postanowić, iż jej uchwała obowiązuje od dnia 1 stycznia 1924 roku i tę swoją wolę Rada Miejska wyraziła wyraźnie w tekście uchwały.

Rada Miejska zwywa Magistrat, by niniejszą uchwałę traktował jako interpretację identycznej uchwały z dnia 15 maja 1924 roku i by pobierał podatek od lokali zgodnie z wolą tej uchwały, t. j. od dnia 1-go stycznia 1924 roku, a więc za cały rok podatkowy“.

Podaną wyżej uchwałę Magistratu wędzie na porządek dzienny radzieckiej komisji skarbowo-budżetowej w dn. 6-go b. m.

bo maź odbiorczyni pieniędzy, choć nie był do tego właściwie zobowiązany, dobrowolnie zwrócił przysłane 90 zł i nawet połowę kosztów podróży, ale towaru, którego chciała nie otrzymała.

Dlaczego się tak dzieje? Bo Poznańscy nie znają jeszcze źródeł zakupu w Łodzi. Za mało wiedzą o Targu Rzemieślniczym przy Al. Kościuszki nr. 73, nie znają Jarmarku Chrześcijańskiego przy ul. Piotrkowskiej nr. 40 i tyle innych firm uczciwych.

W uniwersyt. Poznańskim odbędzie się szereg odczytów o Łodzi, ale to jeszcze za mało dla popularyzacji przemysłu łódzkiego i łódzkich firm polskich handlujących łódzką manufakturą.

Ze sportu.

KONCOWE ROZGRYWKI O MISTRZ. OKRĘGU ŁÓDZKIEGO.

Rozrywki o mistrz. okręgu łódzkiego zostaną zakończone w nadchodzącą niedzielę meczem Ł.K.S. — Turyści.

W roku bieżącym, tak samo jak i w zeszłym, o zdobyciu mistrz. zadecyduje ostatnie spotkanie, gdyż dotychczas Turyści z Ł.K.S.-em mają jednakowe ilości punktów.

W razie wyniku remisowego w niedzielę aż 3 kluby (ŁKS — Turyści, LTSG) miałyby równą ilość punktów i zwycięstwo przypadłoby ŁKS-owi, mającym najlepszy stosunek bramek.

Jaki jednak będzie wynik — trudno przewidzieć — Ostatni wynik ŁKS-u z Unią przemawia za zwycięstwem zeszłorocznego mistrza, a z drugiej strony świetna forma Turystów może zrobić swoje.

Dotychczas tabela mistrz. przedstawia się w sposób następujący:

Klub rozgr.	wygr.	nier.	przegr.	Stos.	br punk.
LTSG	8	5	2	1	22:8 12
ŁKS	7	5	1	1	31:5 11
Turyści	7	5	1	1	22:10 11
Unia	8	1	1	6	7:33 3
Siła	8	0	1	7	7:33 1

JUTRZENKA (KRAKÓW) W ŁODZI.

Zydowska Jutrzenka nie pokazała tej klasy, jakiej się po niej spodziewano. Zwycięstwo nad Hakoahem (2:0) uzyskała z trudem, a wynik z Turyściami (3:1) powinien być raczej odwrócony (1:3).

Być może, że goście nie umieli grać na rozmokłym boisku a tylko dzięki szczęściu uzyskali tak wspaniałe rezultaty, który ani w części nie odpowiada wartościom drużyn.

Jakim cudem taka Jutrzenka pokonała wszyst

kie kluby w swym okręgu prócz Wisły — Bóg raczy wiedzieć.

Widocznie szczęście dla Jutrzenki więcej zrobiło niż umiejętność.

ŁKS II — Unia II 3:0 (Valcover)

Siła — Widzew 1:0

ŁKS III — Concordja 3:0 (Valcover)

ŁKS — UNIA 10:0 (3:0)

Ładna gra ŁKS-u na jedną bramkę. Unia skwitował się ze sławy piłkarskiej i kopie, aby kopać. Mając takiego przeciwnika, nie mógł ŁKS, zademonstrować naprawdę pierwszorzędnej gry, gdyż gracze Unii biegali tylko po boisku, a ŁKS grał.

Na omawianie zawodów szkoda czasu i papieru Gog.

Komunikaty

— Z Y. M. C. A.

W związku z otwarciem Nowego Ogniska Polskiej Y.M.C.A., w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej nr. 89 Komitet Miejskowy urządzi herbatkę we wtorek dnia 4-go listopada o godz. 6,30 wieczorem w nowym lokalu. Na zebraniu będzie obecny prezes Rady Krajowej prof. Aleksander Janowski z Warszawy.

Wszystkich członków, uczestników i sympatyków niniejszem serdecznie zapraszamy.

— Z cyrku.

Nowy program w cyrku Cinisellogo (Nr. 4) cięszy się olbrzymim powodzeniem. Cały program składa się z całkiem nowych numerów, wśród których na pierwsze miejsce wysuwa się trupa „ludzie piłki“, duo Venus (popisy w powietrzu), meksykańscy akrobaci (nieprawdopodobne wprost produkcje parterowe), pozątem szereg pierwszorzędnych atrakcyj cyrkowych. Urozmaica program jak zwykle nieporównany Dolly, oraz ulubieńczy Łodzi — Hanc i Edy (w nowym repertuarze). Nowa tresura koni dyr. Cinisellogo wzbudza co wieczór prawdziwy entuzjazm.

Słowem cały program Nr. 4 idzie po linij już obranej przez Dyrekcję. Cyrk nasz pod względem doboru repertuaru śmiało może stanąć obok pierwszorzędnych cyrków europejskich.

Nie pić wody surowej!

Pamiętaj!

Tylko za pośrednictwem biur Taszyckiego sprzedasz lub kupisz dom, wile, majątek ziemski, interes handlowy i t. p. Łódź, Piotrkowska 9C, Bydgoszcz, Dworcowa 15, Wykonanie zleceń solidnie 3952-2

Korzystna

okata kapitału. Willa murowana 30 pokoi wszystkie mieszkania wolne z placem 2 morgowym na 5 alie front, pod Łodzią, komunikacja tramwajowa, bez długów i sukcesorów zaraz do sprzedania połowa (możliwie cała) na dogodnych warunkach. Ocierty do adm. Rozwój pod „Willa murowana“ 3949

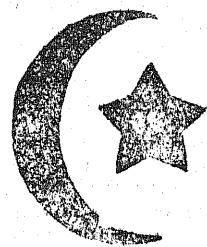
Muzyki

gruntownie udzielam na skrzypcach, mandolinie, gitarze oraz teorii muzycznej. Amatorom systemem skróconym. Instrumenty i nuty są na miejscu. Do sprzedania skrzypce stare z pięknym tonem i nuty utwory klasyczne. Gdańska 76 I p. front, mieszkania 10. 3677

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych skórnych i włosów. Gabinet Roentgena i światłolecz. Piotrkowska 144 róg, Ewangelicka 2. Godz. przyjęć od 9-2 i 6-8. dla pań 5-6. Telefon 29-45-3934

Wystawa i sprzedaż DYWANÓW WSCHODNICH

Tylko kilka dni!
Grand-Hotel, pokój 106

Rzadkie okazy muzealne, m. in. stary indyjski dywan myśliwski (20 Mtr.)

Otwarta codziennie nie wyłączając świąt od 10 r. do 8 w. bez przerwy.

Obejrzenie nie obowiązuje do kupna 1

3691

Obejrzenie nie obowiązuje do kupna!

Teatr „SCALA”

Warszawska Operetka Teatr Nowości
dyr. Wł. Szczawński.

Poniedziałek dnia 10-go wtorek 11-go środa 12-go października 1924 r.

HRABINA MARICA

Operetka w 3 aktach muz. E. Kalmana

Bilety w kasie teatru.

(3689)

Udział bierze całkowity zespół, 58 osób

„Tydzień Polskiej Y.M.C.A.”

Nowe ognisko otwiera w Łodzi

Związek Młodzieży Chrześcijańskiej

ul. Piotrkowska № 89.

Prosimy:

- 1) Odwiedzić nas
- 2) Pośpieszyć z ofiarą
- 3) Jedną przyjaciół

Sekretarz: (—) W. Wścieklica.

Prezes: (—) Dr. Grohman.

Potrzebny chłopiec

do biara. Zgłaszać się do Spółki Akc. „Polon”, Piotrkowska 164. 3978-1

Stajnię

na jednego konia lub parę z wozownią możliwie z obsługą woni w śródmieściu do wynajęcia od zaraz. Oferty pod „Stajnię” składać w administracji. 3976-2

Materiały zimowe

patka, garnitury (na obstalunek), sweatry najrozmaitsze i koce

na raty

Glob, Piotrkowska 79.

3605-2

Potrzebna służąca

do wszystkiego na przyczodnie Ul. Sienkiewicza № 4, m. 14. 3932-1

KINO Spółdzielni Pracowników Państwowych

Sienkiewicza 40.

Dzisiaj i dni następnych!

Uwaga: Dla członków kooperatywy ceny miejsc niższe.

UWAGA: Ceny miejsc niższe.

Ojciec jej dziecka

Dramat erotyczny w 6 aktach.

W roli głównej prześlizna

MADY CHRISTIANS.

Początek przedstawień w dni powszednie o godz. 5.30 w soboty, niedziele i święta o godz. 4 pp. Ost. seans o 9 w

Mazurka pod kier. p. Z. PILARSKIEGO. (3699)

Obwieszczenie.

Magistrat m. Łodzi podaje niniejszem do wiadomości, że imienne listy płatników podatku przemysłowego za 1 półrocze 1924 wyłożone będą od dnia 4 XI 1924 r. w myśl art. 8 ustawy o podatku przemysłowym z dnia 14.V 1923 roku na przeciąg 4 tygodni w gmachu Magistratu, przy Pl. Wolności 1, parter, pokój 1.

Osoby interesowane mogą przejrzeć powyższe listy w godz. od 8 do 3 co dzień za wyjątkiem niedziel i świąt.

Łódź, dnia października 1924 r.

Magistrat m. Łodzi

Prezydent: (—) M. Cynarski.

Przewodniczący Wydziału: (—) Kulamowicz.

(3697)

Szanuj zdrowie i kieszeń!

Kup piecyk ogrzewacz lub kuchenkę kaflowo-szamotową w zakładzie B-ci Koźmińskich, Główna 51, w podwórzu

Uwaga! Wykonanie solidne, ceny konkurencyjne.

3980-1

Poważna laorka Artykułów Spożywczych poszukuje

solidnego przedstawiciela

któremu mogłaby powierzyć skład konsygnacyjny.

Oferty „W. O” „Reklama Po'ska” Warszawa Jasna 10.

3695-

Miejski kinematograf Oświatowy, - Wodny Rynek 44.

Od 5 listopada 1924 włącznie - Dla młodzieży pozwolone

„W krainie lodów”

w 6 częściach.

Pocz. o g. 3, 5, 6.45, 8.45 pp. w sob. niedz. i święta o g. 1.30.

Szkoła tańca w. LIPINSKIEGO.

Ewangelicka 17.

rozpoczyna 4 i 6 b. m. 3 komplety. 1) dla młodzieży 2) dla dorosłych (początki) i 3) kurs uzupełniający (dla zaawansowanych) Karty wstępu wydawane będą między 5-8

3644

Dnia 9 listopada 1924 r.

Zgromadzenie Majstrów Tkackichm. Łodzi
święcić będzie**100-letni Jubileusz**swego istnienia przy następującym
programie uroczystości:

Niedziela, dn. 9 listopada:

godz. 12 w południe: Zebranie członków.
Zgromadzenia w lokalu przy ul. Przejazd
Nr. 3 oraz przywitanie gości i delegacji
Skromnym śniadaniem kończą się przed-
wstępne uroczystości.**Godz. 6 i pół wiecz.:** Bankiet w górnych apa-
rtamentach Zgromadzenia.UWAGA: Zamierzony pochód do kościołów nie od-
będzie się, natomiast o godz. 10 rano od-
będą się nabożeństwa w kościołach: św.
Krzyża i św. Jana.

Poniedziałek, dn. 10 listopada:

godz. 9 wiecz.: Bal w apartamentach Zgroma-
dzenia.Komunikując naszym członkom o powyższym,
prosimy wszystkich, którzy zamierzają wziąć udział w u-
roczystościach, aby racyll zaopatrzyć się w legitymacje u
starszego, p. Adolfa Kroeninga, najpóźniej do 4 listopada
włącznie. Ponieważ przygotowania do uroczystości wyma-
gają zamknięcia listy w tym dniu zwracamy uwagę, że póź-
niejsze zgłoszenia w żadnym wypadku nie będą uwzględ-
niane.

3095

Urząd Starszych.

SKLEP

przy ul. Piotrkowskiej

w ruchliwym punkcie z dużą wysta-
wą poszukiwany na skład samocho-
dów. Oferty pod „Sklep na samocho-
dy“ składać w administracji.

39 28

Potrzebni chłopcy z kaucjądo sprzedaży gazet. Zgłaszać się do
„Rozwoju“.

3934

Dr. med. Z. GOLCchor. skórne i wener.
Przy m. od 1 i pół do 2 i pół
od 5 i pół do 8. (3685)
w medzielę i święta od 10-12
ul. Andrzeja № 3.**Dr. E. Ekkert**Choroby skórne, weneryczne i
dróg moczowychKilińskiego 143, trzeci dom od
Główniej. Przyjmuje od 12-3 i
do 7-9 w. Panie 3-4. 3694**BOTY. KALOSZE. 352**
CIEPŁE PANTOFLE
wyborowe gatunki
poleca **K. Petersilge**
Piotrkowska 93.**Domek**z ogrodem i wolnym mieszka-
niem 5 pok. z kuchnią do sprze-
dania, przy ul. Cegielnianej 154
odok parku Staszycy. 3918-3Choroby pierś-
we, kaszel, dusz-
ność, usuwają:
Balsam Thioholan
Age i Balsam Thio-
kojan Age z ptyli-
ną z marką kogut
A. Gąseckiego, używane zapo-
radą lekarza. Sprzedają apteki i
składy Apteczne. 389 =**Tanie źródło**Są do nabycia skrzypce od 10
złotych i wyżej, mandoliny, gita-
ry, także przyjmuje reparacje.
Ul. Rzgowska 46, Feliks Ci-
szek. 3954-2**Potrzebna**zdolna sklepowa do składu wę-
glin. Nawrot 11. 3966-2**Sprzedam**6 prosiat (9-cio tygodniowe).
Dowiedzieć się można ul. 28
pułku Strzelców Kamowskich
10. Lisowski, zakład rzeźniczy.
3864-2**Przyjmuję zamówienia**na hafiy ręczne, maszynowe,
kapy, firanki, mereszki maszyno-
we i t. p. Rysuje wzory na
własnych i powierzonych ma-
teriałach. Taszycka, Piotrkow-
ska 90, prawa oficyna. Prze-
jazd 55. II p. 3940-3**Kawaler**lat 25, chrześcijanin, katolik,
na stanowisku, inteligentny, za-
mężony i mający zdolności do
handlu, poszukuje tą drogą i w
tym kierunku towarzyski ży-
cia. Łaskawe zgłoszenia z po-
daniem adresu (celem dania
odpowiedzi) lub miejsca i chwi-
li widzenia się proszę nadsyłać
do admin. Rozwoju sub „Szczę-
cioklasista“ 3950-2**Sprzedam**tanie meble używane: stółowy,
sypialkę, gabinet, ewent. poje-
dyńczo. F. Szwanowski Na-
wrot 82, stolarnia. 3947-1**Drobne ogłoszenia****Kupno i sprzedaż:****A! A! A!** Obrączki ślubne
wszystkie faso-
ny, pierścionki, kolczyki, zegar-
y, zegarki, platerki najtaniej
kupić można, Brzezińska 10,
Jan Placek. 4458-10Pół domu murowanego 8 mie-
szkań, oraz duży ładny pok-
ój z kuchnią wolne w Zgierzu
Wiadomość Łódź, Główna 24
Pralnia. 4690-5Motor naftowy 8 H.P.S. na że-
laznym wozie sprzedam
Srebrzyńska 49 Kozłny. 4769-3Bardzo tanio rower, wiołonce
i maszyna do pisania, gram-
ofon, skrzypce. Przejazd 43
m. 6. 4767-1Maszynę do szycia, łóżka że-
lazne z materacami, stół
dla stolarza, drobniarki kuchenne
sprzedam tanio. Przejazd
24, m. 1. 4761-2Sprzedam sklep z mieszka-
niem. Fabryczna 2. Wiado-
mość od 4-7. 4754-2Urządzenie sklepowe do sprze-
dania w dobrym stanie Luto-
wierska 65. 4750-3**Różne:**poszukuję gospodynię-towa-
rzystkę, młodą, inteligentną
i przystojną. Oferty do admini-
stracji sub „Samotny 100“.
4701-1Student prawa udziela lekcji
w zakresie szkoły średniej,
oraz lekcji gry na fortepianie
Wólczańska 91, m. 35. 4705-1Dielizną męską, krawaty, ręka-
wiczki, skarpetki, parasole,
gietry, szalki, trykoty i różne
nowości galanterijne poleca
sklep Maryi Czempik, ul. Głó-
wna 17. 4709-6Dla dwóch względnie dla je-
dnej osoby pokój umeblowa-
ny z utrzymaniem do wynajęcia
od zaraz. Oferty sub „Zaraz“
4730-1Kto pożyczyc solidnemu chrześ-
cijaninowi Zł. 8000 na hipo-
tekę. Łaskawe oferty pod „A
B. 100“, Rozwój. 4758-1A kuszerka Kapecka przyjmuje
zamówienia pań miejsco-
wych i zamiejscowych, Rzgow-
ska 7. 4713-27A kuszerka Drzymałowa po-
wróciła, przyjmuje chore
Piotrkowska 225, m. 25. 4712-27Pufinowany nauczyciel udziela
lekcji w zakresie ośmiu klas
Przyspasabia do egzaminów
dla eksternów. 6-go Sierpnia
14, pralnia. 4720-3Ziemie parę morgów z budyn-
kami pod miastem lub wię-
kszy ogrodzony plac na krań-
cach miasta wydzierzawie. Of-
erty do administracji gazety
„Ogrodnik“. 4768-3A kuszerka Pipikowa przyjmuje
zamówienia pań. Piotrkow-
ska 132, m. 14. 4767-10Zdania dobrego fachowca na
7 pniecky szmatowe tran-
sporty) przyjmujemy zaraz Ko-
zmińscy, Główna 51. 4766-1Potrzebne panienki od 14 do
16 lat do zawiązania cukier-
ków, płaca od kilo. Zgłaszać
się Piotrkowska 197, Stefan
Karczewski. 4765-3Potrzebna starsza osoba do to-
warzystwa do młodej panien-
ki na wyjazd. Przejazd 14, Pio-
trowicz. 4764-1poszukuje mieszkania o je-
dnym lub o 2 oknach. Po-
żądane. Przejazd 45,
m. 6, Stawski. 4763-1Chłopcy posiadający praktykę
ślusarsko-budowlaną mogą
się zgłosić do ślusarni Łako-
wa 22. 4760-3Przyjmę na wspólne mieszka-
nie kilka panów od zaraz.
Ul. Przejazd 45, m. 29, prawa
oflewna. 4759-3Przyjmę na mieszkanie dwóch
panów. Ul. Przejazd Nr. 33,
m. 5. 4753-3pokój umeblowany do wynaj-
cia z utrzymaniem lub bez.
Plac Wolności 2, parter, po-
dwórce, drzwi drugie prawe. 4757-1potrzebny chłopiec do krawca
Piotrkowska 132, I piętro,
front. 4756-2potrzebny ślikerz i chłopiec
do terminu Sienkiewicza 30,
Kukuła. 4755-1Malarz odświeża mieszkanie
tanio i ładnie. Zachodnia
Nr. 30, u dozorey. 4756-2potrzebny ślusarz Kilińskie-
go 35, Sapiro. 4751-1Przybiłkował się pies biały szpic
Odebrać można za zwrotem
kosztów u dozorey. Pomorska
Nr. 29. 4749-2**Zgubione dokumenty**Zgubiono dwa paszporty rosyj-
skie na imię Władysław
Szeffer i Stanisław Kozulak.
4742-1Lewik Franciszek zgubił legi-
tymację wolnego przejazdu
tramwajami wydaną przez Za-
rząd Tramwaj Miejskich.
4752-3**Panne**która 20 lipca 1920 r. przesłała
mi swoje zezwolenie, proszę
aprzejmie o złożenie oferty z
podaniem swojego adresu lub
miejsca i chwili widzenia się
do admin. Rozwoju sub „Kom-
mar i siedmioklasista“.
3942-2**Sprzedam 3 sztance**i różne przyrządy do wyrobu
pudełek blaszanych, ul. Sien-
kiewicza 34. Gliński — 3920-3**CENA OGŁOSZEŃ:**Przed tekstem 25 gr, w tekście 25 gr, za tekstem — — — zwyczajne 5 gr, wśród drobnych 8 i nekrologi 20 gr, komunikaty
25 gr, za wiersz milimetrowy lub jego miejsce. Drobne ogłoszenia bezterminowe 3 gr, za wyraz duż. litery 30 gr, naj-
mniejsze ogłoszenie 30 gr, Drobne ponad 20 wyrazów wyraz 6 gr, Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej zagr. 100 proc. Stronica przed tekstem i w tekście po-
dzielona na 3 ławy, za tekstem — 5 łanów. Tabel kowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bez-
płatne. Ogłoszenia przyjmuje się 10 godz. 6-ej, po 6-ej 30 proc. Za terminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda now. podwy. 200
własne lub przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia. Rozwój można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjan — u p. Zatorskiego 14,
Zamkowa.